

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDEVRE 15.— PENGÓ
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 257 SZÁM

A téli alma spekuláció letöreése

Egyre általánosabbá válik a panaszcsoportok szervezése s legújabbban Debrecenben is, amiatt, hogy titokzatos módon kezd eltűnni a piacról az alma és a dió, vagy ahol éppen még található, ott a legnagyobb nyilvánosság mellett is horribilis áron szerzhetheti be a közönség. Nem jelentéktelen probléma ez ma Magyarországon, hiszen a déligyümölcs behozatal szüntelése és rendkívül nehézkes volta miatt, jóformán az egyetlen téli gyümölcs a magyar fogyasztó közönség számára az alma, amely megfoghatatlan módon kiskulcsolt a legális kereskedelem kezéből és arra az útra tévedt, amit ma már úgy ismerünk, hogy zűrzavar és feketepiac.

Pedig, ha valaha, akkor az idén igazán bőséges volt az almatermés, nemcsak a kimondottan gyümölcs-termelő országrészekben, mint első sorban Kárpátalján és Erdélyben, hanem a mind jobban fejlődő debreceni, hajdúvármegyei és környékbeli gyümölcsösökben is. Maguk a termelők csodálkoznak rajta legjobban, hogy jóformán még a beérés, vagy pláne az almaszüret elől, egyenesen megröghanták a termelőket, nem is remélt ajánlatokkal és pár hét alatt szinte teljesen felvásárolták az óriási készleteket. Köz tudomású, hogy még a nyár folyamán egy-két pengő között mozogott a jöminőségű gyümölcsök átlagos ára. Ezen az áron kezdtek értékesíteni a nagyobb termelők a téli alma készleteiket is. Egyszerre aztán rejléses, nagypenzű tőkésök özönltek el a termelési gócpontokai, így Debrecen környékét is és sok termelőt szemre még a fán levő termést is felvásárolták, persze korántsem olyan túlhajtott áron, amilyenekkel most találkozunk az illegális forgalomban. Egyszerre kiderült, hogy ugyanazok a spekulánsok vetették rá magukat az ideai alma- és diótermésre, mint akik előzőleg már minden másfajta nyereséskedési kampányban az élen jártak a készletek gyűjtésében a közforgalom elől való elraktározásában. Most az almánál és diónál fedezték fel azt a lehetőséget, amely mellett busásan rendelkezésükre álló pénzfőlönségüket kockázatmentesen investálhatják, sőt kamatosztól jövedelmezíthetik. Mondanunk sem kell, hogy ezáltal ismét az annyira „hátérbe szorított” és a gazdasági életben az üldözött vad szánandó figuráját megjáró zsidók járnak az élen az almakészletek a forgalomból való elvonásában s a termelők már alig tudnak kitérni a Nátánok, Icigek, Jordánok és Adorjánok molesztáló ügynöki hada elől, mert még mindig házalják a gyümölcsöket s minden felvásárolható készletet mohó sietséggel kaparintanak meg maguknak.

A csodálatos csak az, hogy ezek az óriási tételek egyelőre a piacon ahol sem mutatkoznak. Kivéve né-

Két nap alatt 415 páncélost semmisítettek meg a németek

Kállay miniszterelnök két nagy beszédben ismertette a magyarság legfontosabb kül- és belpolitikai kérdéseit

Biztosítva van az ország élelmiszerellátása és tüzelője -- A belső rend megóvása és a hadsereg felkészültségének fokozása -- Előkészületben van a zsidó vagyonra vonatkozó tervezet -- A nemzetiségi problémák és az asszimiláció a valóságban

Befejeződött a miniszterelnökségi tárca költségvetési vitája

Budapest, november 12. Nagy érdeklődés közepén negyed 11 órakor nyitotta meg a Ház pénteki ülését Tasnádi Nagy András elnök. A napirend első pontja a miniszterelnökség költségvetésének tárgyalása volt. Huszovszky Lajos előadó ismertette a miniszterelnökség költségvetését. Hangoztatja, hogy a magyarság nemcsak megértéssel, hanem a sorsközösségből eredő testvéri szeretettel viseltetik az idegenajkú magyar állampolgárokkal szemben, azonban a lelkek békéjére törekvő kölcsönösség szükségessé teszi, hogy a haza fogalma szent eszmény-

ként álljon az idegenajkú állampolgárok előtt is. (Helyeslés). Ró kell mutatni arra, hogy az ország kormányzója, aki egész életét a nemzet nagy történelmi feladatainak megoldására szenteli és amelyet fiát is áldozatul hozta a haza oltárán, olyan önzetlenséget tanúsít a kormányzó fizeteltdíj megállapításánál, amely mindenkor az áldozatkészség történelmi példájaként fog állni a nemzet előtt.

A Ház tagjai helyükről felemelkedve, lelkesen ünnepeleék a Kormányzót.

nincs változás elsősorban külpolitikában. A külpolitikai kérdésekről a külügyminiszter úr a közelmúltban részletesen tájékoztatta a két Ház külügyi bizottságait. A magam részéről ezért csak annak kijelentésére szorítkozom, hogy változatlanul követjük hagyományos és a nemzet érdekeinek és becsületének egyedül megfelelő külpolitikánkat és ezzel változatlanul reméljük, hogy a jelenleg folyó harc fegyvereink és eszményeink győzelmével fog végződni.

A mi sorsunk, bármennyire is kis játékszernek látszik a világ nagy hatalmasságainak küzdelmében, porcszemnek annak méretei között, hiszem és vallom, nagyrésztben sajátmagunktól függ. (Ugy van!)

Ezért küzdök és nem engedem magamat kényelmes, leegyszerűsített de a nemzet létét, vagy nemlétét

annál inkább szem elől névesztő és veszélyeztető elhatározásokba bele-sodorni. (Helyeslés.) Nem mozdulok semerre az egyedül biztos, becsülettel sziklaalapról, a kizárólagos magyar gondolat, cél és jövő vonatáról. (Viharos taps és helyeslés.)

Hogy ezen maradhassunk, három dolog szükséges: felismerése annak, hogy hovatovább Európában megütköző három világhatalom gyűjtőpontjába kerülhetünk, a német, az orosz, az angolszász világ katonai ereje körülöttünk vonult fel, a nagy harc minden oldalról közeledik hozzánk.

De ellenségeink lelki és szellemi befolyása is egyaránt kihat reánk, kikezdeheti idegeinket, hisz az idegháború ma már közkeletű fogalom lett és könnyen befolyásolhat sokakat.

Katonai felkészültségünk fokozása

Nem gondolhatunk arra — folytatja a miniszterelnök — hogy ezekkel a kolosszus fegyveres erőkkel mi önmagunk erejével felvehetnénk a harcot, de annál fontosabb, hogy az ellenséges propaganda, az

idegen befolyás meg ne bonthassa egységünket, ne befolyásolja tisztánlátásunkat, visszavonást sorainkba ne hozzon. (Taps.)

Politikai vezetésünk feladata ezekkel a kétségbevonhatatlan té-

Kállay miniszterelnök beszéde

Kállay Miklós miniszterelnök általános figyelem közben állott felszólásra és a következőket mondotta:

Ma, midőn hosszabb szünet után az országgyűlés ismét együtt van, helyesnek és szükségesnek látom, hogy költségvetésünk képviselőházi tárgyalása a miniszterelnöki tárcával induljon meg és ezt az alkalmat felhasználjam, hogy néhány szóval tájékoztassam a tisztelt Házat felfogásomról és az ország vezetésének irányáról.

Leszögezem elsőnek, hogy egész kül- és belpolitikai, fejezzük ki egy szóval, nemzetpolitikai álláspontom, felfogásom és irányom a május 29-én elmondott beszédben nyert kifejezést, az akkor leszögezteteket tartom ma is szem előtt és az abban lefektetett alapelvek képezik magam és kormányom irányelvét. (Taps és helyeslés.)

Hangsúlyozni kívánom, hogy

mindus gyümölcs az alma és a dió, hiszen a mai nehéz beszerzési viszonyok mellett az alma egy ebédnél, vagy vacsoránál tápláló értékénél fogva is sokat jelent.

Országosan felfigyeltek már a hatóságok elsősorban a kárpátaljai almakészlet titokzatos eltűnésére. Nem kevésbé veszedelmes a helyzet azonban Debrecenben és a Tiszántúlon sem. Az idén ezen a vidéken sokszáz vaggonra rug a már szépen kifejlődött gyümölcsösök letéi alma termése. Nem lehet behűny szemmel tovább nézni tehát, hogy ez a fontos táplálék valóságos tözsedési manőverozások tárgyát képezhesse, és pedig annak a zsidóságnak a számára, amely ime ezúttal is megtalálta a módját annak, hogy bármiképpen is próbálják kirekeszteni a kereskedési lehetőségekből.

most ismét megtalálta a módját annak, hogy heverő pénzt ilyen busásan és meg nem engedett módon gyümölcsöztesse.

Hála Istennek, az illetékesek még idejében észrevették ezt az anomáliát és éppen ezért örömmel számolunk be arról, hogy illetékes szervek a leghatározottabb formában hirtve veték az alma és dió árának hivatalos megállapítását és maximalizálását. Nem vitás ugyanis, hogy a termelő nem nyereszkezdhet az ideai nagy gyümölcsstermésen, hiszen olyan gyorsasággal vetették rájuk magukat a spekulánsok, hogy mire feleszméltek, készleteik túlnyomórészt már el is szállították tőlük. Most azután az egy-két-három pengős áron felvásárolt alma már öt-hat hét pengős árakra szökött fel. Eppen ezért, amilyen általános he-

lyesléssel fogadja az egész magyar fogyasztó társadalom, de egyúttal a legális kereskedelem is az árak tervbevitel maximalizálását, éppen úgy kívánatosnak tartanám a közvélemény, a legteljesebb szigorral felkutatni azokat a felvásárlókat, akik mindenféle iparendéjé nélkül, kizárólag üzérkedésből gyűjtötték össze és halmozták fel rejtett készleteiket. Egy ilyen országos akció feltétlenül visszavezetné a helyes vágyra az alma és a dió forgalmát, a bűnös spekulánsok pedig megérdemelnék, hogy a készleteik elkobzásával is büntessék őket. Elvégre ma háború van és a nyereszkeedésnek ez a formája éppen úgy elítélendő, mint a már eddig is megszállított közszükségleti cikkekkel való visszaélés. (Dr.—y.)

nyekkel számolni, az országot erre minden vonatkozásban előkészíteni.

— Második megállapítás, amit le kell szűrni a mai helyzetben, hogy katonai felkészültségünket minden rendelkezésünkre álló erő bevetésével legmagasabbra kell fokoznunk, mindent erre a célra kell áldozni és előremenni kötelességünk. (Taps.) Mert kijelentem, hogy semmi nemű kármódó gondolat nem foglalkozunk, dehátarcunk — és ezt vegye tudomásul mindenki — meg fogjuk védeni, ettől nem tagítunk, ez nem képezheti politikai konszideráció tárgyát, még csak nem is katonai kapacitási kérdése, ez nemzeti kötelesség, ez a nemzeti „lenni vagy nem lenni” parancsa. (Viharos taps minden oldalán.) Oktalan hősködés provokálás könnyelműség lenne erőnkkel nem a legmesszebbmenőkig kockáztatni, de gyáva, hitvány hazudás, a háborúinkat, országunkat és szabadságunkat nem védő és akár mérleget is ebben az esetben az erőviszonyokat.

— Senki se gondolja, hogy ezt a feladatot bárki is helyettünk elvégzi. Ez a mi kötelességünk, nem is lehet más. (Nagy taps.)

— A harmadik, ami a lehetőséget egyáltalán megadja, hogy ez a döntés kedvező lehessen, ez saját belső rendünk, annak fenntartása és minden körülmények közötti biztossága.

A belső rend fontossága

— Az előbb elmondott két nagy téli előrelépés nem teljesen tökéletes. Az elsőbe, a világhatalmak működésébe katonailag semmi politikailag állg lehet beleszólásunk.

— De ez a kevés is semmivé válik, magyar lélek és sorsunk ellenünk és nélkülünk dől el, ha a harmadikban, a rendben nem adjuk meg mégis nemzetünknek, a magyar jövőnek azt a lehetőséget, hogy a kibontakozásokról politikai, katonai, gazdasági, társadalmi és lelki erőink segítségével álljon íten Közép-Európának zűrzavaros problémái között az érvényesítés a maga szavát, akaratát. (Helyeslés.)

— Ha a nagyhatalmak giganikus ütközése először bennünket, vagy olyan túlerő támadna meg, amelyet a legnagyobb magyar hősiesség sem tud megörni, lehet mentességünk a világ én magunk előtt. De ha az általam harmadiknak nevezett négy, belső rendünk bomlik fel és ezzel súlyosbítjuk helyzetünket és kilátásainkat, ez döntő el ellenünk sorsunkat, ha életünket mi magunk adjuk fel, úgy nincs mentesség számunkra, úgy nincs irgalom ennek a nemzetünknek a magyar történelem féltőszéke előtt. (Zúgó taps.) Még azt sem, hogy nem tudhattuk mi lesz, nem tudhatjuk, hogy ilyesmik bekövetkezhetnék, mert a fiznyolcas példa, az egyenlenség, a gyávaság, a hívnyság uralomrajutásának példái már egyszer megmutatta, amit sohasem hitünk, hogy ez is lehetséges. (Helyeslés.)

— Ennek megtörténnie nem szabad. Ami erőt és elhatározást az Urísten nekem adott, azt ezzel szembe fogom állítani. (Viharos taps.)

Ami minden magyarnak kötelessége

— Dehogyan ez tényleg sikerüljön ahhoz az egész nemzet, az ország minden háta felől segítségét kérem. (Viharos taps.) Ez mindnyájunk feladata, kötelessége, ebből mindenki kötelessége és kell is, hogy kivége a maga részét, gyakran már csak azért is, mert a nemzeti élet számos és bonyolult szektorában sem az irányításnak, sem a beavatkozásnak akár felvilágosító, akár határoló szerepe nem juthatna el mindig és kelő időben.

— Az ország kül- és belpolitikáját irányítom és viszem a felelősséget. De a belső rendűrt és nyugalomért mindenki felelős és mindenkinek vállaltatnia kell a felelősséget.

— Elsősorban ennek a parlament-

nek. Es elsősorban e szent ügyben az ország törvényhozóihoz fordulok. — Azt kérem, hogy mindnyájunk minden szavunkban, nyilatkozatunkban, ami az ehangzik, mielőtt a szót kimondanánk, mielőtt a gondolat elhangzana, önmagunk felelősségünk törvényét és mindig csak egyet és csak ezt az egyet mérlegeljük, használjuk, nem árt-e ügyünknek, amit kimondunk, amit leírunk. Nem kérem a kiméletet magamnak, sem kormányomnak, sem pártomnak, kérem ezt kizárólag az ország ügyének. (Nagy taps.)

— Vannak máris tapasztalataink, hogy meggondolatlan állásfoglalás minő elítélendő, ellenünk felhasználható következményekkel járhat.

A rend feltételei

— Tudom, hogy a belső rendnek a nyugalomnak más tényezői is vannak, mint a becsületes szándék, hazafiasság és a felhasználható rendszert eszközök.

— Mátériális tényezők is kétségbevonhatatlan szerepet játszanak ebben. Ezeket sem lebecsülhet, sem túlbecsülhet nem szabad.

— Közéleti, megélhetési lehetőségek, szociális kiegyensúlyozottság, ahova sorozom a kirívó és kihívó ellentéteket is. Ezek az alapvető kérdések a mátériális lét vonalán.

— Emiatt van és lesz elég, nem sok, bőségre szó sem lehet, de kellő beszolgáltatással, beosztással és szétosztással baj nem lehet.

— Tudjuk mindnyájunk, hogy az élelmiszer árak egy része a zuglapon van, egyesek kategóriája más cikkeknél a szabad piacon horribilis árakat ér el, de le kell szögezni, hogy ennek a legsajnálatosabb és legnagyobb ártalmat okozó tényezőnek mélyre, a zuglapon árúinak abszolút volumenje a legáltalán forgalomba hozott áruval szemben, hála Istennek, elenyészően csekély.

A két ellentét

— Annyi hízott liba és annyi háromszáz pengős bakancs ugyan ünnepi és zugforgalomban, hogy mindkettőnk jussunk, a családok ezredrészenek sem jutna belőle, de a háborús kereslet viszonyok előfordása, a kiegyensúlyozottság felbomlása azt eredményezi, hogy az egyiknek a legszükségesebbre szines, a másiknak pedig mindent fel kell.

— Az egyiknek a legális ár is alig megfizethető, a másiknak semmi sem drága. Tudjuk, hogy ez olyan háborús tünet, amely mindig jelentkezik, de a küzdelmet ezzel szemben felvenni éppúgy háborús kötelesség. Elsősorban a legújítottabbak segítségével kell szétválasztani. Ezek a fixizációk, ahova sorozom az állami, a közéleti és a kis magántulajdonosoknál a költőibérű munkásokat és a mezőgazdasági munkásokat, elsősorban a gazdasági családokat.

— A közgazdasági miniszter érkező pénzügyminiszeri beszédében az érkező és különösen és helyesen hangsúlyozta, hogy pénzügyi helyzetünk sokkal jobb, semmint hogy a jelzett kilengések ebben találhatónak indokolhatók.

Az élelmiszerekkel és a tüzfával nem lesz baj

— Az élelmiszerekkel való ellátásban baj nem lesz, a tüzfával is megleszünk, ha elég szűkös is, lábbel ellátásunkat azonban már csak a legjobban rászorultakra kell elhatárolnunk.

— Ruháemű tekintetében, őszintén meg kell mondanom, hogy sajnos, készletünk nyersanyagban minimális. Ami van, azt a legmegfelelőbbben juttatni a, ami módunkban áll és egyben kötelességünk.

— De mindenki vegye tudomásul hogy a háborúnak, amelyre nem ké-

BORBETELEGSEK KEZELÉSÉBEN, különösen hosszadalmas ekézésmunkái és furunkulózisai, a régebbi természetesen „FERENC JOZSEF” keserűvíz gyakran kitűnő szolgálatot tesz, mert a gyomorbetegségeket alaposan kizsívítja és méregteleníti az egész anyagcsereét határozottan előmozdítja, kerdesze meg orvosait!

szültünk, ötödik évében vagyunk és a világnak. A mezőgazdasági termelés megvagyunk, talán sokkal jobban, mint sok más országban ennek les hibáinál folyik, az ipari munkát a nyersanyaghiány, a polgári lakosság igényeit a katonaság elsősorban soroló ellátása determinálja.

— Ez a helyzet. Nem olyan, hogy gondolatlanok lehessünk, de esüggésre ok nincsen. Ebből okot defektushoz senkiksem kövessék magánuk se, más részére meg kevésbé.

A definizmus ellen

— A definizmus a lelkek beleségge, idegek összeomlása, elferdülése, amely szemben áll minden magasabb rendűséggel, a legalacsonyabbrendű emberitűpus, Hordozója a bacshordozó közveszélyes, nincs keresni valója egy egészséges nemzet társadalmában.

— Saját érdekében, a jövő érdekében mindenki kerülje, hordozója ne legyen, közösi se ki — vagy adja át a hatóságának.

— Ez ellen a belső összeomlás ellen nemzetünk minden rétegében küzdeni a legnagyobb honpolgári kötelesség. Mert nincs rá ok, nincs ok addig, míg mi magunk hiszünk önmagunkban, fajtánk, nemzetünk elhivatottságában, amíg bízunk saját erőnkben és ezért dolgozunk, hogy még erősebbek legyünk.

— A háború minden szociális forradalom esirája. A háború alatt lapfang, utána tör ki. A lünették felismerői, az orvoslást és megoldásokat a kellő időpontra előkészíteni, az az egyedül helyes és lehetséges út, amit járhatunk. A háború a gyengeket nemcsak a harcban sörpi el, hanem az utána jövő időkben is. — Erős esek akkor lesz a nemzet, ha ezt tudja, ezzel szemben.

— Munkatársakat hívok és keresek, sokat, sokakat, az egész nemzet, Munkatársaima avatom azokat, akik bízunk bennem, akik követnek, de azokat is, akik bírálunk. Mindenki annyit ér és számít nekem, amennyit országunknak ad. (Viharos taps.) És mert sokan vagyunk, akik így gondolkozunk, bátran kiálthatom mindenkinek lithon a világban, hogy meghalják — ez a nemzet magyarságában, nemzeti érzésében soha ilyen egységes, ilyen nagy nem volt. (Viharos taps), ezért bízom és kérek bíralmat! (Hosszantartó viharos taps.)

A miniszterelnök beszédét igen gyakran szakította meg lelkes saps, helyeslés és éljenzés, s ez elhangzás után a ház tagjai rendkívül meleg ünneplésben részesítették a kormányelnököt. Tasnádi Nagy András ezután szívetjeit rendelt el.

Az ülés rövid felülgesztése után O'áh György vezetésének a téma külségvételéből főként a sajtópolitikai vonatkozásokkal foglalkozott. — Padányi Gulyás Jenő kormánypart vezetésénél kért a hadigondozással foglalkozó intézmények és a társadalom megmozdításának összhangba hozását. Ezután Maróthy Károly, Mikó Imre, Molnár Géza, Kaintzel Edé, Korán Elemér, Kózi Horváth József, Meskó Zoltán, Szabó Gyula, Ince Antal, Sütő János, Tauffer Gábor, Vámos János és Nagy László szólalt fel a vita során.

A miniszterelnök vitázó nagy beszéde

Tóris Tibor alelnök ezután a vitát felhata óra előtt bezárták nyilvánította, majd Kállay Miklós miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Tárcám vitája, — kezdte beszédét a miniszterelnök, megtehető napi politika nélkül folyt le és ezért hálás köszönetet mondok. Talán Nagy László képviselő úr ítélte meg leginkább a politikai hangot. Tisztelettel képviselőtársam felszólaltatva beszédemet, szembeállította azok egyes tételét, ellenmondásokat keresett és látszólag kimutatt. En néhány héttel ezelőt hozzájárultam hogy beszédemet gyűjteményes nyomtatásban kiadják. Ezt abban a tudatban tettem, hogy vele méginkább alkalmas fogok adni arra, hogy több mint másfél éves munkámat és nagyon lelkiismeretesen megrogalmazott megnyilatkozásaimat összehasonlítsuk egymással. De első bemutatkozó beszédemben, amikor azt mondtam, hogy hadseregünkkel részt kell vennünk ebben a hádjáratban, nem írhattam bele azt, hogy én egy fajt acconpít vettem át, amint azt nagyon jól méltóztatnak tudni, és tudni kell a képviselő úrnak, hogy abból hogy a 300 ezer főnyi hadseregünk mennyit veszített felszerelésben pedig csaknem mindentünk ott pusztult a harcban, nekem az én magyar lelkiismeretemnek és magyar felelősségérzetemnek következtetéseket kellevonni (helyeslés és taps a jobb és baloldalon és közepén). Az események változtak meg képviselő úr. Én nem mondhatom azt, hogy a második magyar hadsereget, mindent, amit azóta odaküldtünk, állítsuk ki abba a harcba, amelyben — igenis, azt vallom — dől el nagy részben a magyar sors, mert ebben a mai beszédemben is azt mondtam, ne is álmodjunk azt, hogy bár ki is meg fog bennünket

védeni. Mi egy porszem vagyunk a nagy küzdelemben, de a magunk küzdelemben minden erőnkre szüksgünk van. Ezt tartalékolom. Az elmentmondás, tehát látszólagos. Nekem igazolás az, hogy másképpvel ezelőt beszédeimet most helyeslik, de a képviselő úrnak az lett volna igazolás, ha akkor állt volna elő, a mai beszéddel. (Taps a jobboldalon és közepén.) Megmondom őszintén, a velem szemben álló jobboldali pártoknak, itt a parlamentben, a kormányzati kritikámmal szemben tanúsított magatartásával, kritikájával csak úgy foglalkozhatom, hogy ezért, mint azt már több ízben megtettem, köszönetemet fejezem ki. Nem tudom azonban mindig ezt tenni, annál az agitációs munkánál, ami kint a periferiákon folyik. Ezért van az az ellentét, ami közöttünk a szabadság szabadság gyakorlása tekintetben mutatkozik.

Méltóztatott szóvátenni sok más kérdés között a zsidó vagonra vonatkozó állásfoglalásomat és néhány más kisebb vonatkozású kérdést. A pénzügyminiszter úrnál a zsidó vagonra vonatkozólag számos tervezet van, nem készen, de folyamatban és előkészületben. Ezek azonban azt mutatják, hogy a gazdasági élet rendjének súlyos érintése nélkül nincs olyan elméleti és technikai módszer kezünkben, amilyenekkel ezt a mai időkben keresztül lehetne vinni. Ezeket a kérdéseket igen komoly emberek tárgyalják nagyon nagy súlyal, nagyon nagy lelkiismerettel és nagy megfontoltsággal. Áltértek most azokra a súlyos és fontos kérdésekre, amelyek mindnyájunk érdeklődését lekötötték és amelyekkel a képviselő úr a legintenzívebben foglalkoztak. Ezek közül első a nemzetiségi kérdés.

A nemzetiségi kérdésről

— A magyar nemzetiségi politikát úgy emlékezem első beszédemben kezdve tavalyi ungvári megnyilatkozásomban is, most pedig Husztor igyekeztem körvonalazni. Ezekben mindenütt leszögeztem a magyar állam alkotmányának állásfoglalását. A magyar államalkotásnak azt a nagyszerűségét, hogy nemzetiségi országot felett tudott uralmat, impériumot gyakorolni, nemzetiségeket tudott a nemzeti munkába bekapcsolni és nemzetiségeket tudott sehol sem kényszerrel asszimilálni.

A retorzió kérdésre vonatkozólag a következő megjegyzésem van: Ugyanez a mentalitás nehézzé teszi a retorziókat korlátlanul való gyakorlatát. Hogy én az én állampolgáromat ísszem, mert te ütöd az én magyaromat. Ez tulajdonképpen nem egyezik a magyar szándékkal, a magyar gondolattal, a mi nemzetiségi politikánkkal, de ha más eszköz nincs, meg kell tennünk. (Helyeslés.) Ez olyan eszköz, amely elől igyekezem kitérni és mindent megkísérlek, hogy ne kerüljön rá sor, de ha erre kényszerítenek és ha az általam — ismételtem — helytelenek tartott eszközökhöz kénytelen vagyok hozzányúlni, ezt nem nemzetiségi politikai szempontból teszem, Isten megne, hanem azért, hogy ezzel igyekezzem enyhíteni azt a keserves és szörnyű léte, amiben Dél-Erdélyben, különösen a véreink és testvéreink vannak, hogy sorsukon valahogyan segíteni tudjak. (Helyeslés és taps.) Kijelentem az asszimilációs szót, én

nem tudom, hogy a magyarországi létenséget ezt a kérdést miért állítja be néha olyan elítélően és miért bírja a nemzetiségi kérdésnek egy általunk nem szívesen látott problémájának? En először is nyomtat se átom a mi történelmi voltunkban az asszimilálásnak, mert hiszen e tekintetben meg kell állapítanom, hogy nálunk a németiség részéről elsősorban az intelligencia volt az, és nem a népi tömegek, amely asszimilálódott (Helyeslés és taps a jobboldalon és közepén). Azok asszimilálódottak, akikkel szemben semmi kényesert sem lehetett gyakorolni. Ez az asszimiláció csodálatos folyamat éppen annak a magyar vonatkozó, amely ezt az államot alakította és fenntartja. Ez ellen legfeljebb mi küzdhetnénk. Képviselő úr, azt mondhatnánk, hogy nem engedünk benneteket bántolni a magyar életbe, nem adjuk nektek a magas állásokat (helyeslés és taps), nem hagyjuk, hogy előljaljátok azokat a pozíciókat, amelyek nekünk kelleneek. Mi magyarok azonban nem így gondolkodunk. Ha itt vagytok és közöttünk vagytok, nyitva áll előttetek a mi minden magyar embernek nyitva áll. (Helyeslés és taps.) Ez a különbség a felhozásban képviselő úr! A széles lépretegekbe nem látunk magyar asszimilációt. Asszimilálni mi nem akarunk. Ha munkatársakat kapunk, azokat a jövőben is szívesen fogjuk fogadni.

Csokonai Színház
Fél: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. n. fél 7 este fél 7 órákor

Szombat este bérlétszínházban
Luxemburg grófia
Angéla; NEMETH ILONKA
Szombat délután olesó filléres helyarákkal
Idegen asszony
U. KOVÁTS TERUS fellépése

Apollo filmszínház
Az idény leglátványosabb filmvígjátéka.
Sziámi macska
Ezen: Szelezcky Zoltán, Hies, Hajmássy, Erdélyi M. Előadások: 3-5-7, vasárnap délelőt 11 órákor is.

Vicszínház
Ma 3-5-7 órákor a legnagyobb és legvidámabb MAGYAR filmoperett!
Zenélő malom
Fősz: Szelezcky — Szilassy — Dayka — Latabár — Vaszary Piri — Csontos.

Hungária filmszínház
Ma is
Alfa tau
Egy tengeraltjáró legénységének élete és hősi küzdelme.
Előadások: 3, 5 és 7 órákor.

Sokat tenni és keveset beszélni

— A szörvénykérdés az itteni ki-sebbségi sorsnak egyik legsúlyosabb tétele. Neméltóztassák azt hinni, hogy nem történt sok ebben a tekintetben. A szörvényterületen folyó munka csaknem egyike azoknak a munkáknak, amelyekben sokat kell tenni és keveset beszélni. Mindenesetre kötelességem kijelenteni, hogy a kormány mindent megtesz ezen a téren, amit helyesnek és szükségesnek lát. A nemzetiségekkel való bánásmódban természetesen vannak zökkenők és nehézségek. Ennek tulajdonképpen két nagy alapadat-sága van. Az egyik, hogy nemzeti-ségi tömbjeink a háború alatt tér-tek vissza hozzánk és a háború előtti állapotokat hasonlítják össze az-zal, ami most nálunk van. Nem lát-ják, hogy ez ugyanígy van az egész világon, talán nem is érdekli őket. Ők a maguk egyszerű primitív logi-kájával csak azt látják, hogy a Bata cipő korszaka jobb, mint a mai. Er-ől nem tehetünk.

— Ez az egyik, a másik alapvető tézis az, hogy mi nem vittük eléggé tudomásul, hogy a nemzetiségeket ma nem lehet olyan szemmel nézni, mint ahogyan 25 évvel ezelőtt né-z-

tük, amikor elszakadtak tőlünk. Ők egy más világban nőttek fel, egy más fejlődésen mentek keresztül. Azt hiszem, hogy a mi közigazgatásunk, bíróságaink és más szerveink ezt még nem értik meg kellően. Szerintem a hiba egyik forrása, amely miatt ezek a surlódások előfordul-nak. Ha azonban végignézzük, amint én végig vizsgáltam nemzeti-ségeink panaszfelsorolását, azt kell látnunk, hogy lényegében, hogy ba-gatel gondoskodásról van szó. (Ugy van, úgy van.) De az elégedetlenség itt-ott mégis meg van. Ennek egyik oka az, amit előbb mondtam (Egy hang : A háború !). Másik oka az agitáció, amely ezeken a vidékeken állandóan folyik, a harmadik oka pedig a részünkről néha megnyilvánuló türelmetlenség. Eze-ken a bajokon segíteni kell és segí-teni fogunk. En Teleki Pál nemzeti-ségi politikáját vallom magaménak. (Élénk helyeslés a jobboldalon és közepén.) Nem tagadom azonban, hogy az események néha beakadályo-zták bennünket abba, hogy erősebb eszközökhöz is nyúljunk. Ennek előidézői, ennek provokálói azonban sosem magyarok voltunk.

A sajtó, a cenzúra és a hadigondozás

— A másik nagy kérdés, amelyről méltóztattak beszélni, a sajtó és a cenzúra kérdése. A cenzurával én személyesen nem foglalkozom és még egyetlen utasítást sem adtam ki, nem ismerem a cenzúra utasításokat. Most újabban talán intenzívebben és többet fogok ezzel a kérdéssel foglalkozni. A cenzúra háborús intéz-mény és igazza van az egyik képviselő úrnak, hogy abban az utasítás-tengerben a cenzúra természetesen nem mindig találja meg a legjobb megoldásokat, néha eltalálja a leg-jobb megoldást, mert minden szót, minden oldalról rettentően meg-néznék, amelyet itt ebben az or-szágon leírunk. Fokozottan kell megfigyelni és vigyáznunk. Kiadtam azonban az utasítást, hogy a ma-gyar közélet olyan prominens veze-tőtagjai, akiket kiválasztottak arra, hogy maguk bírálják el és maguk vállaljanak felelősséget azért, amit írnak, ha kifogás van ellenük, elő-ször nekem mutassák be és csak azután cenzurázzák.

— A harmadik kérdés, amellyel tüzetesen és többször méltóztattak foglalkozni, a hadigondozás kérdé-se. Ez még nincsen véglegesen meg-oldva. Ma az egész kérdést egy pol-

gári hadigondozóhivatalba beosztá-ni nagyon nehéz lett volna. A kép-véselő urak szava tették a tárcané-küli miniszter urak munkakörét és azt, hogy Lukács Béla miniszter úr miért nem vette át a hadigondozó hivatalt vezetését. (A kormánypart elnöke s talán nem lett volna helyes ha a hadigondozásnak is ő volna a kizárólagos vezetője, mert minden-esetre félreértésekre adott volna okot. Meg vagyok róla győződve, — Kifogásolnimeáltottak a prop-agandaügyi miniszter úr hatáskörét. A propagandaügyi miniszter úrnak minden hatáskör rendelkezésére áll, amely az ő nemzeti propagandájá-nak előbbrevitel céljából szükséges. A propaganda vezetőjének minde-nenütt ott kell lenni, mindent látni kell, mindenre fel kell hívni a figye-lmet, a kormányt mindenről tájéko-ztatni kell és mindenütt meg kell je-lenni, ahol úgy látja, hogy az ő nemzeti propagandájára szükség van. Ezért van neki szabad keze. Propagandaügyi minisztérium nincs, de Antal Istvánnak itt mondok közö-sdet azért, hogy van és ez a rend-kívüli munkát nagy sikerrel végzi. — (Helyeslés és taps a jobboldalon és közepén.)

„Ha visszhangot kapok..”

— Ezekben voltam bátor az el-hangoztató konkrét felszólalásokra válaszolni. Mai bevezető beszédem-mel nem akartam mást, mint a ma-gam gondolatvilágát, a magam szí-vét idehozni a Ház elé. Ha visszhan-got kapok, azt hálásan meg fogom köszönni, különben pedig méltóztas-sának meggyőződve lenni, hogy min-den más oldalról jövő tojális meg-nyilatkozást kötelességem ebben a

gondolatban, amelyet ma délelőtt ki-fogadtam, a nemzet érdekében elfo-gadni és a nemzet szolgálatába ál-lítani. Kérem tőrcám költségveté-snek elfogadását. (Élénk éljenzés és taps a balközépen, közepén és a jobb oldalon.)

A miniszterelnök beszédét több-nyben szakította félbe lelkes taps és éljenzés.

Vitéz Lukács Béla felszólalása

A nagy jelszavakkal fogadott beszéd-tőlán vitéz Lukács Béla tárcané-küli miniszter emelkedett szólásra. Azt hangoztatta, hogy csak egészen rövid-űden kíván a felszólalásokra válaszol-ni. A legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a hadigondozó bizottság működéséről, amelynek élén a mi-

niszterelnök hitvese fejtett ki arany-értékű, magyar szívvvel végzett hatal-mas munkát. Tárcájának költségve-tését annyira szerény keretek kül-zőtt állította össze, amennyire egy-űltalában lehetséges volt. Kérte elfo-gadását.

Antal István beszéde

Ezt követően Antal István nemze-tiségi miniszter nagyobb beszéd-ketében adott választ a tárcájának költségvetéséhez szóló szónokoknak. Ismertette beszédében a magyar nemzeti védelmi propaganda céljait. Ezek a célok örökűnek a magyar ég-leki és társadalmi frontjának épsége és helytállása felett, elősegítik a belső arcvonal egységét, ellen álló ere-jét, kitartását és fenntartását, va-mint fokozza a magyarságnak a jö-vőbe és igazságos felülkerekedésé-nek vetett hitét. Beszéde további során a nemzeti védelmi propaganda munká-

jának részleteit ismertette a minisz-ter. Ez a munka; az általános nem-zetipolitikai, a társadalmi szervezés, a filmpolitikai, a kulturpolitikai és végül a gazdasági propaganda sikján mozog.

Tasnádi Nagy András elnök Antal István nemzeti védelmi miniszter nagy hatású beszéde után a miniszterel-nökségi és kisebb pártok költségve-tési vitáját lezártnak nyilvánítva, tartározati javaslatot tett, amely-nél a Ház a ma tárgyaló tárcák költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadta.

November 10. és 11-én 415 páncélost semmisített meg a németek

A kievi térségben a német csapatok több helyiséget visszaoglaltak -- Meg-hiusult a szovjet hídfőkiszélesítési kísérlete a Krim félszigeten -- Atalakult az angol kormány -- Libanonban vérfürdőtől tartanak -- Orántól keletre 11 ellen-séges teherhajót és 2 rombolót süllyesztettek el a német torpedóveők

A KELETI ARCVONAL NAGY-ACSAI a téli időjárás ellenére is tovább folynak, változatlan heves-séggel. Sem a kemény hideg, sem a hó, sem a fagy nem eszik el a har-cok keménységét. A páncélosokra hernyótalpat szereltek, nagytömegű hernyótalpú járművet vezettek be az utánpótlást szánokon végzik, legfel-jebb ennyi a változás. A harcok kö-zéppontja Kiev térségében van, itt erőszakolja a támadást a szovjet, itt akar harapófogószertű támadást és sikert elérni, itt akar áttérést ki-esikarni. A kemény harcok itt még folyamatban vannak és az idejeko-rán bevetett tartalékok eredménye-sen léptek közbe. Csernigovnál és Vitebszknél némileg ellanyhult a szovjet támadás, de lehet, hogy ez csak időleges. A Német Távirati Iroda katonai szakértője megállá-pította, hogy a szovjet szorosan kö-veti az 1941-es német példát és a német nagysikerű kaulancsaták min-tájára szeretne eredményt elérni és a váltakozó súlyponttalakítás alapján az úgynevezett „páncélos ökl” se-gítségével reméli elérni a sikert. De a németek, az utolsó pillanathban, amikor a szovjet már azt hitte, hogy kézzelfogható közelségbe vannak a sikert illetőleg, ismét és ismét meg-hiusították a szovjet terveket. A front több részén váltakozó harc fo-lyik és a szovjet összehasonlított megfigyelve, a harcok eszökkenésére nem lehet számítani.

A DÉLITALAI ARCVONALON az angolszász offenzíva az utóbbi na-pokban nem ért el lényegesebb elő-re-haladást, állapítja meg Sertorius százados és ugyanakkor az angol-szászok pendkívül súlyos vesztesé-gét szenvedtek. A csak lassankint visszavonuló német előőrsek és a védet állásból tüzelő tüzérség meg-

akadályozza az angolszászok előre-lörését úgy a Sangro folyó mentén, mint Cassino irányában és a Gan-gliano folyónál. A német fővédelmi arcvonal hátrább van és így a mos-tani olaszországi harcokat még min-dig csak előtérharcoknak lehet te-kinteni és ebből az is következik, hogy az angolszászokra egyre kemé-nyebb és súlyosabb feladat vár.

A DIPLOMÁCIAI FRONTON ANG-LIÁBÓL két jelentés is érkezik. Eden az alsóházban nyilatkozott a moszk-vai értekezletről, részletesen beszá-molt a tervezett háború utáni együtt működésről, a világbiztonság meg-szervezéséről, az európai tanácsadó bizottságról. Újat nem mondott és amit előadott, inkább elméleti fejte-getés volt némi propaganda ízzel. Ugyanakkor került nyilvánosságra, hogy Churchill átalakította a kor-mányát, több új minisztert nevezek ki és államtitkárt. A kormány átal-a-kításának inkább belpolitikai jelen-tősége van és a szocialista befolyás erősödött. Duff Cooper volt informá-ció miniszter kivált a kormányból és állították Észak-Afrikában kap megbízatást, hír szerint ő képviseli a brit kormányt az algiri felszabadí-tási bizottságban.

MENEMENDZOGLU TÖRÖK KUL-ÜGYMINISZTER háromórás minisz-tertanácsos számolt be a kormány-nak Kairóban folytatott megbeszélé-séről. Eden nem sokat nyilatkozott a kairói tárgyalásról, mint mondotta, addig érdemben nem tarthat fel sem-mit, míg Menemendzoglú nem tájé-koztatja a török köröket. Papeu né-met nagykövét, miután tárgyalta Me-nemendzoglú külügyminiszterrel, je-lentéstételre Ankarából Berlinbe új-zik. Így a török kérdés még vajdó állapotban van.

Megsemmisített ellenséges osztagok Krim fölött

Berlin, november 12. A Füh-ner főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főpa-rancsnoksága közli :
A Krim-félszigeten a szovjet nagyobb erőkkel kísérletet tett arra, hogy Kerestől északrakele-tre lévő hídfőjét kiszélesítse. Az ellenséget a német és román csapatok kemény harcok után megállították. Könnyű német tengeri erők meghiusították az ellenséget arra irányuló kí-sérleteit, hogy a Kerestől délre lévő hídfőt megerősítse. Eköz-ben egy ellenséges ágyúasztá-dót elsüllyesztettek. Perekontól északra a tenger holt vízén

átkelt ellenséges osztagokat kö-zelharcban megsemmisítették. A Dnyepernél csapataink Nikopol-tól keletre meghiusították az el-lenséget egyik átkelő kísérlet-t. A Dnyeper kanyarulatában a szovjet helyi támadásai meg-hiusultak. Kiev harci térségé-ben nem csökkenő hevességgel folyik továbbra is a betörés hely és mélységében dúló csata. A várostól dényugatra erős szovjet támadások az ellenség súlyos vesztesége közben össze-cmlottak. Délre ellentámadások-kal több helyiséget sikerült visz-szafoglalnunk.

A csernigovi térségben ellanyhult a szoviet támadás lendülete

Csernigovtól északnyugatra az ellenséges támadások lendülete az előző napi súlyos vesztesé-gek után ellanyhult. Mindamel-lett csütörtökön heves harcokra került sor, amelynek nyomán az egyik hadtest szakaszán újból 57 ellenséges páncélos pusztult el, vagy vált harc képtelenné tű-zünkben.

Szmoleszktől északra az ellen-ség újabb támadásait ellentáma-dással visszavertük, vagy fel-fogtuk. Nevelj térségében az el-

lenség csütörtökön is kísérletet tett arra, hogy betörés helyét különösen a várostól délre és északra kiszélesítse. Ezeknek a támadásoknak eredményes el-hárítása során Neveljtől észka-ra 40 páncélost semmisítettünk meg. Ezek közül 35 páncélost egyetlen gyalogos hadosztály lőtt szét. A szovjet a két leg-utóbbi nap harcaiban a keleti arcvonalon összesen 411 páncé-lost és 98 repülőgépet veszített el.

Elsüllyesztett angolszász hajók

Délolaszországban az észak-amerikai csapatok a Voltornó-tól nyugatra napok óta ismét és ismét eredménytelenül roha-mozzák magaslati állásainkat és eközben súlyos veszteségeket szenvednek. Mignarától délre-senek lendületes ellentámadá-sunk egy átmenetileg veszendő-be ment magaslat és egy hely-

ség visszafoglalására vezetett. Német harci- és torpedóvető re-pülőkötelékek csütörtökön a késő délutáni órákban újból megtámadták az Orántól kelet-re elterülő vizeken egy erősen biztosított ellenséges utánpótlá-si hajókaravánt. Az eddigi je-lentések szerint 4 teljesen meg-arakott szállítóhajót 20.000 ton-

natartalommal, továbbá 2 rom-bolót elsüllyesztettek. Ezen kí-vül 11 teherhajót, amelyeknek tonnatartalmuk összesen 84.800 tonna volt, továbbá 2 rombolót és egy órhajót súlyosan meg-rongáltak, 6 német gép eltűnt. Ellenséges repülőkötelékek csüt-örtökön napközben támadást intéztek a megszállt nyugati te-rületek ellen és bombákat dob-tak Münster városára. A pént-ekre virradó éjszaka néhány brit repülőgép zavaró támadást hajtott végre a birodalom nyugati és északi részében. Csütör-tökön összesen 19 ellenséges gé-pet lőttünk le.

Igen komoly a helyzet Libanonban

Amsterdam, november 12. Mint a brit hírszolgálat Beyru-tából jelenti, a keresztények és muzulmánok vezető személyisé-gei pénteken a brit követhoz fordultak és kijelentették neki, hogyha nem történnek intézke-dések a brit hatóságok részét-ről, Libanonban vérontás lesz. Libanon érseke valamennyi ke-resztény nevében kérte a britek támogatását és hangsúlyozta a muzulmánok és keresztények tökéletes egységét. A mufti ki-jelentette, — mondja továbbá a jelentés — hogy a muzulmánok és keresztények egyaránt felhá-rodtak a De Gaulleisták csele-kedetei miatt.

Amsterdam, november 12. (Né-met TI.) A brit hírszolgálati író-da jelentése szerint Faruk egyiptomi király, személyesen közbélepette a libanoni viszály ügyében és tiltakozással fordul De Gaullehoz.

Kievnél van a szoviet offenzíva középpontja

Berlin, november 12. (MTI) A keleti arcvonalon nagyobb vál-tozás az elmúlt napokban nem következett be, legalább területi szempontból nem. Ez ugyan nem jelenti az arcvonal megszilárdú-lását, amint ezt pénteken tájé-kozott német katonai körökben kijelentették, nem pedig azért, mert még mindig súlyos harcok folynak az arcvonal egyes sza-kaszain. Így mindenekelőtt Kiev térségében, ahol az oroszok még mindig nagy erőkkel támadnak. Csernigovnál, ahol az utóbbi na-pokban a legsúlyosabb harcok gyújtópontja volt, csütörtökön a támadások vesztek erejükből. Szmoleszknél szintén lanyhult a harcivétkénység. Ezidő-ze-rint Kievnél van az orosz offen-zíva középpontja. Német kato-nai részről számolnak azzal, hogy az oroszok az arcvonal más szakaszain is nagyobbsza-bású támadásokat fognak kez-deni.

HULL ATNYUJTOTTA ROOSEVELTNEK SZTALIN LEVELET

Washington, november 12. A Nemzetközi Sajtó Tudósító je-lenti: Hull amerikai külügymi-niszter Washingtonba való vész-szárkerzése után szerdán azon-nal megjelent Roosevelt elnök-nél és átnyújtotta Sztalin sze-mélyes levelét. A sajtó képviselői-nek Hull úgy nyilatkozott, hogy a levél tartalmát nem

ÁTALAKULT AZ ANGOL KORMÁNY

Berlin, november 12. Iletékes német helyről közlik tájékoztatásul: A londoni kormány átalakítása itteni megítélések szerint politikailag jelentőség nélkül való esemény.

LEEHMANN LETT AZ AMERIKAI UJJÁÉPÍTÉSI BIZOTTSÁG IGAZGATÓJA

Atlanta City, november 12. (Bud. Tud.) Leehmann, New York állam volt kormányzóját az újjáépítési bizottság igazgatójává választották. Tehát Leehmann — hasonlóképpen, mint az első világháború után Hoover elnököt — bízták meg a háború utáni nemzetközi segélyakciók irányításával, azonban azzal a különbséggel, hogy Leehmann hatásköre és teljeshatalma összehasonlíthatatlanul nagyobb mint amilyen Hooveré volt.

FOKOZÓDÓ DIPLOMÁCIAI TEVÉKENYSÉG A VÁTIKÁBAN

Róma, november 12. (TP) A Vatikánban az elmúlt napokban fokozódó diplomáciai tevékenységet lehetett megfigyelni. Több diplomatának Maglione bíboros államtitkáránál és helyettesénél, Monsignore Montinánál tett látogatása jól tájékozott körök beállítása szerint egy politikai offenzívával függ össze, amelyet a tengely ellenségei a moszkvai konferenciával kapcsolatban terveztek ki. Így például Roosevelt szentszéki képviselőjét, Tittmann arra szemelték ki, hogy a pápával részleteket közöljön a moszkvai megbeszélésekről. Mint már régebben is több alkalommal, úgy most is megkísérelték az angolszászok, hogy a pápának a Szovjetunióval szemben táplált bizalmatlanságát és aggodalmait szétoszlassák. Közben az bírók a Vatikán politikai körében, hogy Roosevelt Tittmann útján kérdést intézett XII. Pius pápához, hogy miképpen fogadná a Szovjetunió közlekedési kísérletét.

Amennyiben a híresztelésekben kivethető, ez a közeledés lépés csak abban állhat, hogy Moszkva a katolikus egyháznak a Szovjetunióban bizonyos missziós lehetőségeket nyitna.

A TÖRÖK TAMASZPONTOK

Ankara, november 12. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Menemendzsoglu külügyminiszter alig hogy hazaérkezett Kairóba, azonnal megkezdte tárgyalásait, hogy tájékoztassa az államfőt és a kormány tagjait a kairói megbeszélések lefolyásáról. Pénteken összeült a kormány párt parlament csoportja, hogy meghallgassa a miniszter beszámolóját.

Az egyiptomi fővárosban folyó tanácskozásokról még közelebbi részletet nem lehet tudni, ankarai angolszász diplomáciai körökben azonban nem tagadják, hogy Kairóban nemcsak a moszkvai értekezlet eredményéről tájékoztatták Törökországot, hanem szövegére hozták bizonyos török támpontok eredetleges átengedésének kérdését is. Török részről viszont az utóbbi napok újságjeleivel után ítéltve aligha hagytak kétséget afelől, hogy Törökország nem hajlandó semmiféle olyan lépésre, amely belesodorhatná a háborúba. A legvalószínűbb az a feltevés, amely Kairóban nem jött létre döntés már csak azért sem, minthogy Menemendzsoglu külügyminiszternek nem volt felhatalmazása messzemenő döntések jóváhagyására. A

végso döntés Ankarában történik meg és erre vonatkozólag török részről kétségtelennek tartják, hogy Törökország fenntartja eddigi külpolitikai vonalvezetését, vagyis megőrzi semlegességét.

HOOVER NYILATKOZIK

Amsterdam, november 12. (Német TD) Mint a brit hírszolgálati iroda jelenti, Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke a következőket jelentette ki: — Nincs szándékomban, hogy Európa valamennyi népéről egy olyan nagyvonalú rendszeres segélyakcióval gondoskodjunk, mint azt az elmúlt háborúban tettük.

SZOVJET PANCELOSOK PUSZTULÁSA

Berlin, november 12. Mint a Német TI értesül, német csapatok a keleti arcvonal elhárító harciban november 10-én és 11-én összesen 415 szovjet páncélost pusztítottak el.

Kivégezték az Uzsok-utcai rablókat

Budapest, november 12. Hermán Márton 23 éves napszámost és Megyeri László 21 éves lakatossegédet az Uzsok-utcai emlékezetes rablás bűnügyéből kifolyólag halálraítélte a rögtönítélő bíróság, mivel egyikük sem részesült kegyelemben. — Pénteken délután a gyűjtőfőház udvarán Bogár János állam-ügyvégrehajtó végrehajtotta rajtuk a halálos ítéletet.

D. dr Révész Imre református püspök megkezdte érmelléki körutját

Megírtuk, hogy D. dr. Révész Imre debreceni református püspök most tartja első püspöki vizitációs körutját a bécsi döntés következtében felszabadult és a Tiszántúli egyházkerületbe visszatért érmelléki egyházmegyében. A püspök első útja során csütörtökön este érkezett Székelyhídra, ahol a püspököt kísérte: Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyzőt, Tamás Ferenc belmészli előadót az érmelléki egyházmegye elnöksége: Szabó Zoltán esperes, székelyhídi lelkész, Papp-Szász Lajos felsőházi tag, egyházmegyével gondnok fogadta.

Pénteken reggel az érmelléki egyházmegye lelkészeivel találkozott D. dr. Révész Imre püspök.

Ma folytatja egyházlátogató körutját. Délután Erbozsoló községben, délután pedig Kis-kerekében lesznek evangélikai előadások, megbeszélések az egyházközösségek vezetőivel, híveivel.

Vasárnap reggel 9 órakor Székelyhídon végez lelkészi szolgálatot a püspök, majd részt vesz az érmelléki egyházmegye presbitereinek konferenciáján.

MEGÉRTŐ MOZGÓ MŰSORA

Ma és holnap:

Marco Visconti
(Lombardia hőse)

Tommaso Grossi regénye nyomán. Főszereplők: Carlo Ninchi, Marietta Lotti.

Előadások kezdete: egynek 6 óra, a másnak 8 óra.

Dr Bozóky Ferenc lett a debreceni egyetem prorektora

A debreceni egyetem pénteken délután 6 órakor tartotta prorektorválasztó ülését. A dr. Haendel Vilmos lemondása folytán megüresedett prorektor tisztelet a négy tudományi kar által titkosan választott elektorok szintén titkos szavazással dr. Bozóky Ferenc egyetemi tanárral töltötték be.

Dr. Bozóky Ferenc, a statisztika professzora 1886 október

5-én született Nagyváradon. A debreceni egyetemen a jogi karak már volt egyizben dékánja. 1914—1920-ig a nagyváradi jogakadémia tanára, 1921-ben mint mekkult tanárt a központi Statisztikai Hivatalhoz osztották be szolgálatra. 1922-ben pedig a debreceni Tisza István tudományegyetemre nevezték ki rendes tanárnak és azóta itt működik.

Megállapították dr Juhász Géza bűnösségét az irodalmi perben

A törvényszék sajtó útján elkövetett becsületsértésért ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette

A debreceni törvényszék dr. Jóna Kálmán elnöke alatt működő tanácsa pénteken délután tartott főtárgyalást dr. Juhász Géza debreceni középiskolai tanár ügyében, aki ellen Harsányi Zsolt sajtó útján elkövetett becsületsértés és hitelrontás címen tett feljelentést. A nagyszabású irodalmi per iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg Debrecenben, úgy, hogy az irodalommal komolyabban foglalkozó ifjúság a kora reggeli órákban felsorakozott a tárgyalóterem elé, annak ellenére, hogy az érdeklődőket értesítették, hogy a tárgyalást legjobb esetben is csak fél 11 órakor kezdik meg.

Fél 11 órakor a tárgyalótermet már zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők és izgatottan várták, hogy mikor kerül sor dr. Juhász Géza középiskolai tanár ügyének tárgyalására. Pontosan fél 12 órakor közölte a tárgyalást vezető dr. Jóna Kálmán tanácselnök, hogy dr. Juhász Géza ügyét tárgyalja és figyelmeztette a hallgatóságot, hogy tartózkodjanak mindenféle megjegyzéstől és rendezavarástól.

Harsányi Zsolt nevében a vádat dr. Kocsis Sándor debreceni ügyvéd képviselte, a védelmet pedig dr. Erdős József látta el. Dr. Juhász Géza bejelentette, hogy részéről Németh László jelent meg szakértőként a tárgyaláson. Dr. Kocsis Sándor főmagánvádló benyújtott egy orvosi bizonyítványt, mely szerint megbízójának, Harsányi Zsoltnak szakértője influenza megbetegedett és felgyógyulása hosszabb időt vesz igénybe. Ezért Vojnovich Géza helyett dr. Rédey Tivadart, a Magyar Tudományos Akadémia titkárát jelentette be szakértőül.

Az elnöki felhívás

Ezután dr. Jóna Kálmán tanácselnök felkérte a feleket, hogy intézzék el az ügyet békés úton. Hangoztatta, hogy ezekben a történelmi időkben a személyes sérelmeket félre kell tenni.

— Tudomásom van arról — folytatta a tanácselnök —, hogy egyezkedési tárgyalások voltak, de ezek nem vezettek eredményre, mert a vádlott még mindig itt áll. A vádlott adjon megfelelő elégtételt, nagyobb, mint amit követelnek. Nem lesz kisebb ember vele, a főmagánvádló fogadjon el kisebb elégtételt, mert az ő becsületén sem esik csorba.

A békülésre való felszólítás

után dr. Juhász Géza kijelentette, hogy ez az ügy nem tartozik a bíróság elé, mert irodalmi ügy. Én a magam részéről mindent elkövettem, hogy az ügyet békésen intézzük el.

— En író ember vagyok és kritikák és kritikát gyakoroltam. A főmagánvádló megbízottja közölte velem, hogy ragaszkodik az ítélethez. Olyan lehetetlen kéressel fordult hozzám, aminek nem tudtam eleget tenni. Azt követelte, hogy ismerjem be, hogy olvasatlanul gyakoroltam kritikát és minősítettem művét ponyvának. Meggyőződésemem túl igyekeztem részére elégtételt szolgáltatni és hogy ez nem sikerült, nem rajtam múlott.

A vádirat

Tekintettel arra, hogy a békülésre való felszólítás eredménytelen maradt, a tanácselnök ismertette a főmagánvádló vádiratát, amely szerint Juhász Géza dr. debreceni középiskolai tanár Hatvan-utca 1. szám alatti lakos ellen egyrendbeli, a sajtó útján elkövetett becsületsértés és hitelrontás vétsége miatt emelt vádat, amelyet úgy követelt el, hogy a Debrecenben megjelent „Tiszántúli” című napilap 1942. évi május 31-ikén megjelent számában a Magyar Könyvtárral kapcsolatban „Magyar Könyv 1942” cím alatt cikket írt s ebben a cikkben többek között azt írta, hogy „milyen szép lenne, hogyha az irodalmi méregtől látható jelzéssel látnák el. Ha ez így lenne, akkor Harsányi Zsolt könyveit a következő átközléssel jelenéne meg: Ponyva.”

A vádirat felolvasása után dr. Juhász Géza kijelentette, hogy a cikket ő írta és az abban foglaltakért vállalja a felelősséget. Kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A cikk megírására az készítette, hogy találkozott egyik tanítványa édesanyjával, aki örömmel üdvözlötte, hogy leányának megvette Harsányi Zsoltnak azt a művét, amely Liszt Ferenc életével foglalkozik. Tekintettel arra, hogy Harsányi Zsoltnak ezt a munkáját ismertette és a fiatal leányokra nézve az abban foglaltakat károsnak tartotta, leült és megírta a cikket.

A kritikusok véleménye megoszlik Harsányi Zsolt műveivel szemben, de én méregnek tartom műveit. Harsányi Zsolt igen olvasott író, de mint leányintézet tanár ismerem a viszonyokat. Megállapításaim pusztán az életrajz regényeire vonatkozik. Ezek a művek magas irodalmi értékkel nem mérhetők. Más nem tudok rájuk

mondani, minthogy a magyar irodalomban ponyva a neve.

Dr. Juhász Géza kihallgatása után dr. Erdős József kerte a valódiság bizonyításának elrendelését. Ennek során kérte annak bizonyítását, hogy Harsányi Zsolt életrajz regényei ponyvarendszerrel készültek. Felhívta a figyelmet az „Ember küzd a „Magyar rapszódia” az „Üstökös”, Szólalj, szólalj virrasztó), „Eccé Homo”, „Es mégis mozog a föld”, „Szegény János” és „Elni jó” című életrajzregényeire, melyek egyes részeiben történelmi nagyságainkat, köztük Madáchot, Liszt Ferencet, Petőfit és másokat egészen szokatlan stílusban fest.

A perbeszéd

Rövid tanácskozás után a törvényszék a valódiság bizonyítására irányuló kérését teljes egészében elutasította.

Dr. Kocsis Sándor a főmagánvádló képviselőjében a vádat teljes egészében fenntartotta. — Vádbeszédeiben hangoztatta, hogy a cikkben foglalt kitételek megszegényítők megbízójára és kérte dr. Juhász Géza megbüntetését.

Dr. Erdős József védő hangoztatta, hogy a jogos kritika gyakorlásában senkit sem lehet megakadályozni, védece pedig ezt cselekedte és kérte felmentését.

Dr. Juhász Géza az utolsó szó jogán hangoztatta, hogy nagyon nehéz a helyzete, mert összekötözött kézzel kell védekeznie. Az ügy az egész magyar szellemi élet ügye. Rámutatott arra, hogy a törvényszék asztalán mintegy 30 kötet Harsányi-könyv fekszik, de ezekből a könyvekből nem tűnik ki Petőfi hősiessége, Madách emberi nagysága, Liszt halhatatlansága, helyette a könyv szerzője a szereplőket salakban, moosokban hentergeti meg. A bíróságnak alkalma van, hogy a kritikusoknak szabadkezet adjon azokkal szemben, akik Harsányi szellemében írnak. Végül felmentését kérte.

Hosszas tanácskozás után a törvényszék, pontosan 3 órakor hirdetett ítéletet az irodalmi perben. A törvényszék dr. Juhász Géza sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek és 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette. A fokozatos felelősséget pedig kimondta Kovács József felelős szerkesztőre, illetve a Nagy Károly grafikai műintézetre. A törvényszék ítéletének indokolásában megállapította, hogy dr. Juhász Géza nem az inkriminált részben, hanem az egész cikkben a becsületsértést elkövette. A hitelesítéssel kapcsolatban nem állapították meg bűnösségét, de nem is mentették fel az alól, hanem együttesen szabták ki az ítéletet. A nem anyagi természetű kártérítéssel kapcsolatban a főmagánvádlót elutasították keresetével.

Az ítélet ellen dr. Juhász Géza és védője fellebbezést jelentett be és így az ügygel a debreceni ítéltábla is foglalkozni fog.

ELFOGTAK

EGY ANGOL TÁBORNOKOT

Berlin, november 12. (Interf.) Az Appeninek középső részén egy német különítmény vakmerő előretörést intézett az angolok megkiszorítására. Az itt ejtett foglyok között van Stavern brit tábornok és parancsnok tisztjevel együtt. (MTD)

Ertékes előadások a debreceni orvosegyesületben

A Debreceni Orvosegyesület csütörtökön délután tartotta XV. tudományos ülését a belklinikai tantermében. Az ülésen dr. Jankovich László professzor elnökölt.

Dr. Habán György, a kassai állami kórház főorvosa „Agranulocytosis értékes esete” címen tuberkulózis bacillus által okozott súlyos szövőlet elváltozásokat mutatott be. Előadásához dr. Végh Pál, a belklinikai magánorvosra szólott hozzá. Dr. Szendi Balázs, miskolci központi kórház főorvosa „Hugyvezérsípolok Wertheim műtétek kapcsán” címmel beszámolt néhány súlyos méhkiültési esetről, melyeket újszerű megoldással, az urétereknek a hólyagba való beültetésével sikerült meggyógyítani. Bemutatásához dr. Kovács Ferenc szülész-professzor szólott hozzá.

Végül Szendi Balázs: „A köldökök önkéntes záródásának szerepe és jelentősége a köldökleányi

vérkeringés megszüntetésében” címen tartott előadást klinikai megfigyelések alapján arról az anatómiai leletéről, illetve mechanizmusáról, melyet dr. Jankovich László professzor a köldökökben észlelt. Több, mint ezer eset kapcsán arra a megfigyelésre jutott, hogy bár a köldökök önkéntes záródása az esetek legnagyobb részében bekövetkezik, az eddig is bevált lektéti biztonsági okokból elhagyni nem lehet. Nagy jelentőséget nyerhet Jankovich professzor megfigyelése bonyolult szülésnél, ahol a beavatkozás szükségességét a Jankovich-féle jelek eldönthetik.

Az érdekes előadásához dr. Kovács Ferenc, dr. Jankovich László és dr. Bókay Zoltán professzorok, valamint dr. Katona István tanárség szóltak hozzá, különböző szempontból megvilágítva a kérdés gyakorlati jelentőségét.

A református lelkészek kéri, hogy a lelkészeket is lássák el feketé ruhaszövettel és palástanyagga

Az Országos Református Lelkészek közgyűlése több pontból álló feliratot dolgozott ki, hogy az illetékes miniszterekhez feltérjessze. Kéri benne a közlekedési minisztertől, hogy állítsa vissza az egyházak terményvásárlási jogát. Ezzel megoldódnék a takarékmagtárak és esetleges természetbeni járandóságának kérdése.

Kéri azt is, hogy az országos ruhaakció során a lelkészeket is lássák el feketé szövettel és palástanyagga

lástanyaggal. Kérték a kultuszminisztertől a városi lelkészek sürgős megsegítését, mivel az ő fizetésük messze elmaradt a drágulás mögött. A lelkészek nem kapták meg államsegélyüknek és korpótlékuknak a teljes visszaállítását sem.

Hátrányban vannak a köztisztviselőkkel szemben abban is, hogy rájuk nem vonatkoztatták az alkalmazottak kereseti adójának eltörlését. Kérték ezen hátrányok megszüntetését.

Az idegen uralomra emlékeztető térképek és tárgyak beszoigaltatása

A kultuszminiszter egy korábbi rendelete végrehajtásának kiegészítéseként újabb rendeletet adott ki az idegen uralomra emlékeztető térképek, emlékeztető eszközök és tárgyak beszoigaltatásáról. A visszatért területen lévő iskolákban. Az előző rendelet kapcsán egyes iskolákban kétség merült fel a tekintetben, hogy melyik tárgyakat kell beszoigaltatni és melyek tarthatók vissza. A kultuszminiszter az újabb rendeletben közli, hogy csak azokat a tárgyakat kell a megjelölt intézmények részére beszoigaltatni, melyek magyar nemzeti szempontból kifogásolhatók. Így például a térképek közül továbbra is használhatók a világrészek vagy földrajzi egységek hegy- és vízrajzi térképei, ha

nemzeti szempontból nem esnek kifogás alá. Nem kell beszoigaltatni a szótárakat, lexikonokat, pedagógiai és természettudományi szakkönyveket, az ifjúsági könyveket, a kizárólag irodalmi műveket; de ezeknek is nemzeti szempontból is teljesen kifogásolatlannak kell lenniük. Az idegen uralomra emlékeztető felirással ellátott szemléltető eszközökre elrendelt beszoigaltatási kötelezettség nem terjed ki azokra a tárgyra, amelyekről ezek a feliratok akadály nélkül eltávolíthatók. Az ilyen feliratok eltávolítása esetében az új feliratokat magyarul vagy ha az iskola tanítási nyelve nem magyar, egyenlő nagyságban magyarul s az iskola tanítási nyelvén kell alkalmazni.

Üskeresztény vagy nem zsidó származás igazolás kell-e?

Erdekes vita a debreceni közigazgatási bizottságban

A tegnapi közigazgatási bizottság ülésén dr. Böszörményi Béla szóváltotta, hogy a keresztényekre milyen nagy teher hárul a származásigazolással kapcsolatban. Egy házasságkötéshez több, mint 20 okmány szükséges, ha pedig katoná az illető férj-jelölt, akkor 40-nél több. Ugyanakkor az a helyzet áll fent, hogy az egyik hatóság előtt igazolt keresztény származást másik hatóság nem fogadja el s újra kell az egész igazolási eljárást lefol

tatni. Konkrét adatokat hozott fel erre.

Kérte tehát a közigazgatási bizottságot, írjon fel a kormányzatához, hogy adjanak felhatalmazást a polgármesternek olyan üskeresztény származást igazoló irat kiadására, amelyet minden hatóság köteles elfogadni.

Dr. Balogh Sándor főjegyző felvilágosításában bejelentette, hogy bárki kérheti annak igazolását a polgármestertől, hogy nem tartozik a zsidó törvény hatálya alá és s ezt az igazolást

Nyírábrányból kiütéses tifuszt hurcolt be Debrecenbe egy család

A debreceni közigazgatási bizottság pénteki ülésén dr. Gaertner István városi tisztifőorvos ismertette Debrecen város októberi havi egészségügyi állapotát. Ezek szerint Debrecenben a múlt hónapban 104 házasságot kötöttek. Elveszületések száma 201, halálozások száma 130, a természetes szaporodás ennek megfelelően 71. Egyéven alul elhalt 21 gyermek, az elveszületések 10.4 százalékát.

Heveny fertőzőbetegségben meghalt 4, gümőkórban 10, rák-betegségben 14, szív- és érmegetegedésben 34 egyén. Heveny fertőzőbetegségek közül nagyobb számban a diftéria és vörheny jelentkezett. Hastífusz megbetegedést 27 esetben észleltek, 3 halálossal. A hastífuszos megbetegedések statisztikája októberben kedvezőbb volt, mint az előző hónapban, sőt mint a múlt év ugyane hónapjában.

Vidékről 26 tifuszos beteget szállítottak be Debrecenbe. Diftéria megbetegedés 20, vörheny megbetegedés 36 volt.

Jelentettek a tisztifőorvosi hivatalnak októberben két kiütéses tifuszos megbetegedést, amely egy napszamos családban jelentkezett. A feleség és egy gyermek betegedett meg. November 1-én aztán a férj is megbetegedett. Valamennyiüket beszállították kórházba és a családtagok, valamint a házban a szükséges, erőlyes óvintézkedéseket megtették. Ezzel sikerült a betegség továbbterjedését megakadályozni. A vizsgálat során megállapították, hogy a család a súlyos betegséget a szabolicsmegyei Nyíradonyi község Czikely nevű tanyájáról hurcolták be, ahol egyik megbetegedett rokonukat ápolták. Itt két halálos áldozata volt a kiütéses tifusznak.

Októberben 109 lakásfertőtlenítést és 579 személyi fertőtlenítést végeztek a fertőtlenítő intézetben.

Az iskolaegészségügyi vizsgálat a külsőségi iskolákban folyamatosan van. A tüdőbeteg otthonban ápoltak száma 29, eltávozott gyógyultak 5.

A városi szegényházban 286 egyént gondoznak.

A jelentést a bizottság egyhanguan tudomásul vette.

Eikészült a Püspökladány-Balmazújvárosi-ut egy szakasza

Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok jelentése szerint októberben befejezték a füzesabonyi út egyik szakaszának alapozási munkálatait, a hengerelési munkálatok most vannak folyamatban. Elkészült a Püspökladány-Balmazújvárosi út másfél kilométeres szakasza. További 800 méteres útszakasz munkálatait megkezdtek. Az alapozási munkálatokkal már itt is elkészültek. Egyébként a szokásos útfenntartási utak munkálatait végezték.

Októberben Kovács Gyula miniszteri tanácsos jelentése szerint az állami kezelésű törvényhatósági utakon az őszi javítási munkálatokat végezték.

Debrecen októberi bűnügyi tükré

Debrecen város október havi közbiztonsági állapotáról a közigazgatási bizottság előtt vitéz Tóth Gyula rendőrfőtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság helyettes vezetője tett jelentést.

Debrecenben októberben 667 bűnügyet iktattak, ebből helyi keletkezésű 456, a többi idegen hatóság megkeresése.

A bűnügyek megoszlása: állami és társadalmi rend elleni bűncselekmény 1, hatósági közeg elleni cselekmény 3, rágalmozás, becsületsértés 5, vétség, testi sértés 22 vétség, lopás 64 büntett, 228 vétség, rablás, zsarolás 5, sikkasztás 14 büntett, 18 vétség, jogtalan elcsajátítás 9 vétség, csalás 6 büntett, 7 vétség. Vagyronrongálás 5 vétség, emberélet elleni bűncselekmény 1, egyéb bűnügy 25 büntett, 40 vétség.

A kihágások száma: 1146.

Októberben 17 gyűlést tartottak, ebből 1 politikai, 3 szakszervezeti, 3 közművelődési gyűlés volt.

November 30-ig be kell adni a házbérvallomási ivateket!

Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban lévő házak után az 1943-ik évre szóló házbérvallomási ivateket, még pedig minden egyes ház után külön-külön f. évi november hó 30-ig a hivatalos órák alatt, délelőtt 8-12 óra között a városi adóhivatal kivételével az I. em. 37. sz. szobában (Sas-ut. felj. feljártnál) a következmények terhe mellett adják be.

A bevalláshoz szükséges nyomtatványok a kivételi osztályban I. em. 38. sz. szobában kaphatók 6, illetve 12 fillér térítési díj ellenében.

A bevallási ív kitöltésénél a helyiségek számának részletes beállítására és az azok használója (bérlője) névének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül lényeges kellek, hogy abba az 1943. november 1-iki állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (készpénz, természetbeni vagy egyéb ellenszolgáltatás, bérlet felül kikötött: közüzemi díjak, átalakítási költség stb.) még az érdekeltektől aláírása előtt — pontosan beírja a kiállításért szintén felelős bevallás tevő, a bevallandó bérösszeget sem a kert használatáért, sem a lakás rüteséért és világitásáért fizetett összeget nem szabad bevenni. Ezeknek összegét az erre a célra szolgáló hasábrba fel kell venni. A bérbe nem adott, vagy ingyen átengedett helyiségekből azoknak megbecsült egyévi használatát kell venni. Be kell vallani továbbá a közüzem díjakat, személfuvarozási költséget, vagy más közüzemi költségek fejében a bérlők által fizetett összegeket. A bevallási ívben az épület bármely részének, vagy kerítésének hirdetés céljára történt bérbeadásából, továbbá kapualj és udvartér bérbeadásából származó és a bevallás időpontjában járó összes nyersbér jövedelmét is be kell vallani. A bérlet csak az előző rovatok kitöltése után írhatja alá a vallomási ivateket s aláírásával a kitöltött rovatok reá vonatkozó részének helyességéért és valóságáért büntetőjogilag is felelős az üresen álló helyiségeket, még ha azok külön

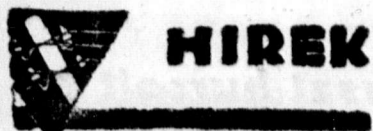
is be voltak jelentve írásban, feltüntetni be kell állítani és értékelni — viszont a bevallási ívben üresnek beállított bejegyzés a külön írásbeli bejelentés nem pótolja adótörles szempontjából. A bevallási ív benyújtásának elmulasztása az 1943. évi házáadó utáni 5, illetve 10%-os bírság előírását vonja maga után. A vonatkozó házáadóutási értelemében a bérház tulajdonosokat kedvezmény illeti meg az esetben, ha a bérházban a 18. éven aluli gyermekek száma legalább az összlétszám 50%-a (házcseledek nem jönnek számításba). E kedvezményre vonatkozó igény a városi adóhivatalnál 1943. január 31-ig bejelentendő. Igényjogosultságát a házbirtokosnak igazolni kell. Ugyancsak kedvezmény illeti meg a házbirtokosokat az esetben, ha kötelezőleg írásban kijelentik, hogy a házakban lévő lakások (lakások) kizárólag több gyermekes családoknak adják bérbe. Erre vonatkozó igényüket az illetékes házbirtokosoknak a m. kir. adóhivatalnál 1943. évi január 31-ig kell írásban bejelenteni.

Ismételten felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat a házbérvallomási ív minden egyes rovatának (lakrészek száma, mellékhelyiségek száma, lakbér összege) pontos és hibátlan kitöltésére, az aláírást eszközölésé, végül arra, hogy a torlósok elkerülése céljából ne halasszák a bevallás beadását az utolsó hatánapokra.

Városi Adóhivatal.

Betiltották az „Ujság”-ot

Budapest, november 12. A Magyar Távirati Iroda jelent: A m. kir. belügyminiszter az „Ujság” című politikai napilap további megjelenését és terjesztését az ország érdekeit veszélyeztető és a lap 1943 november 12-én megjelent számában közölt közleménye miatt 1943 november 20-ig bezárólag betiltotta.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesszük minden hétköznap délelőtt 9—1 óráig.

HAIJDU VARMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9—12 óráig pásztorot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a varmegyei központi MEP titkárnak adhatók át.

GYOGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Nap” Tolvay Imre, Piac-utca 1. Telefon: 27-73. — Arany Egysz. vü Grósz Nagy F., Kossuth-utca 8 sz. Telefon: 24-96. — „Il. Rákóczi Arany Örökösök, Miklós-utca 53 sz. Telefon: 23-43. — „S-tankay” Németh László, Szent Anna-utca 64. sz. Telefon: 25-58.

Emlékeztető!

Ma, szombaton a vasárnapi lapunk számára este fél 10 óráig vesszünk fel apróhirdetéseket.

Egyedüli felvételi hely a lapunk kiadóhivatala, Ferenc József-út 56. sz. (Megyeháza mellett.)

— Eljegyzés. Erdélyi István, az Erdélyi Szőnyegház cégfőnöke, a debreceni kereskedőtársadalom egyik agilis fiatal tagja eljegyezte Lőrinczy Stachó Arankát, Lőrinczy Stachó Loránt alezredes leányát Békéscsabáról.

— Debrecen város közigazgatási bizottsága pénteken reggel fél 10 órai kezdettel tartotta szokásos havi ülését a városháza kistanácstermében. Az ülést Szilassy László főispán nyitotta meg, majd az egyes szakelőadók ismertették hivataluk októberi havi tevékenységét. A jelentéseket a közigazgatási bizottság elfogadta.

— Dr. Vasady Béla debreceni egyetemi tanárt az Országos Református Lelkészegegyesület alelnökévé választották. Az Országos Református Lelkészegegyesület főtitkára, dr. Vasady Béla debreceni egyetemi tanár lemondott hét éve viselt tisztségéről, hivatkozva arra, hogy munkáját nem tudja elvégezni, mivel az a területgyarapodással igen megnövekedett s idejét teljesen lekötötte a debreceni lelkész-képzőintézet vezetése, amelynek tavasz óta ő az igazgatója. Az új főtitkár Szabolcska László dr. budapesti lelképítész lett. Dr. Vasady Bélát alelnökké választották.

— Holnap zárul a Német Tudományos Intézet képkiallítása a Déli-múzeumban. A német képkiallítás, mely Magyarországon Kassa után Debrecenbe került el, holnap zárja kapuit. — Szombaton és vasárnap egész nap megtekinthető még a kiállítás, amely a német festészet remkeiben való elmerülés mellett kitűnő áttekintést ad egy évszázad festészetének fejlődéséről. A katalógus útmutatása mellett minden látogató művészettörténelmi ismeretét is gyarapíthatja. A kiállítás naponta 10—1-ig és 4—7-ig díjtalanul tekinthető meg.

A Sesztina-cég alkalmazottjainak ajándéka Sesztina Nagybákay Jenőnek és feleségének

Mint már tegnapi számunkban megírtuk, Sesztina Nagybákay Jenő, a Kereskedelmi és Iparkamara volt elnöke és felesége, Csanak Margit ötvenéves házasságiévfordulója alkalmából a Sesztina Lajos nagykereskedő cég személyzete szeretete és ragaszkodása jeléül egy gyönyörű emléktárgyat ajándékozott az aranylakodalmas párnak.

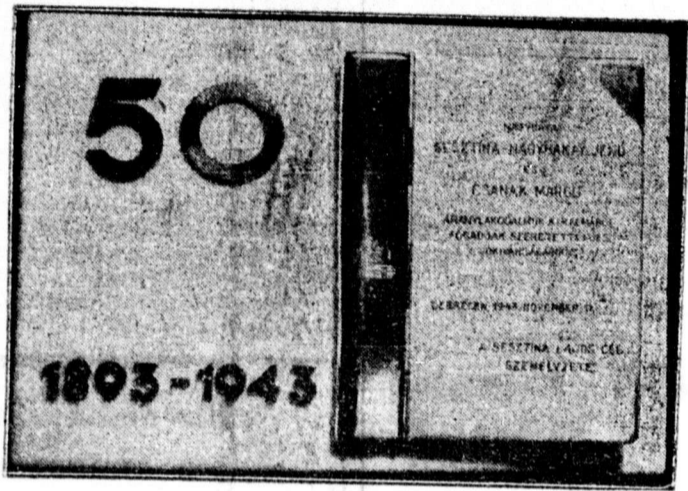
Az ünnepélyes átadás a Kistemplomban történt az istentisztelet után. Jolsvai Mihály cégvezető meleg szavak kíséretében nyújtotta át a díszdíjat Sesztina Nagybákay Jenőnek és feleségének. A gyönyörű íróasztaldíszerezett fehérmárványból készült, alapzatán a baloldalon ezüstrelif számokkal díszítve ez a felirat áll: 50. Alatta: 1893—1943.

Az emléktárgy jobb oldalán egy ezüst kinyitható könyv van, melynek a fedelére a következő szöveg van belevésve:

„Nagybákai Sesztina Nagybákay Jenő és Csanak Margit aranylakodalmuk alkalmából fogadják szeretetteljes jókívánságainkat. Debrecen, 1943 november 11. A Sesztina Lajos-cég személyzete.”

A könyv pergament lapjain a cég összes alkalmazottainak aláírása olvasható. A gyönyörű művészi emléktárgyat, melyet bemutatunk olvasóinknak is, Erdős Béla terve alapján Hora Endre debreceni kiváló ékszerész-mester készítette, aki már több ilyen kiváló munkájával tűnt fel szakmájában.

Sesztina Nagybákay Jenő és felesége megalapítván vették át a ritka és különleges szép ajándékot, melyet a cég 72 alkalmazottja készített emlékkül.

— A fodrászüzletek új zárórája Miskolcon. Miskolcra jelentik: Paragó Elemér dr., Miskolc város főjegyzője, mint az elsőfokú iparhatóság vezetője hozzájárult a fodrászok azon kéréséhez, hogy hétköznapokon az eddigi esti 7 óra helyett már 6 órákor, szombaton este pedig az eddigi 9 óra helyett 8 órákor bezárhassák üzletüket. Kérélmüket villany-és műszaki szakemberekkel együtt indokolták. Az új záróra november 15-én lép életbe.

— HETFŐN elsőnek közül minden sporteseményt a Tiszántúli Déli Hírlap.

— Giday Endre gimnáziumi tanárt kinevezték a nemzetvédelmi és propaganda minisztériumba miniszteri előadónak. — Giday Endre tanárt, aki a Felvidék felszabadulása óta a kassai állami főgimnáziumban működött, azonnali hatállyal áthelyezték a nemzetvédelmi és propaganda minisztérium szervezési osztályához miniszteri előadónak. Giday Endrét sokan ismerik Debrecenben. Itt végzte az egyetemet és mint Turul-vezér számtalan társadalmi megmozdulásban vett vezetőszerepet. Hivatása mellett élénk ifjúsági és nemzetvédelmi munkát fejtett ki a cserkész- és levente-mozgalomban és a különböző társadalmi egyesületekben. Új állásában a magyar ifjúsági ügyek országos előadója lesz. Kinevezése tanári és baráti körökben nagy örömet keltett. A nemzetvédelmi és propagandaügyi minisztérium vele igen képzett és ifjúsági ügyekben ismert fiatal munkatársat kapott. Giday Endre edesapja egyébként szintén mint református tanító működik Debrecenben, akit számtalan gratulációval halmoztak el fia kinevezése alkalmából.

— Koszorúmegváltás. Özv. dr. Kiss Daniélné debreceni úraszony Vértessy Mária elhunyt alkalmából 20 pengőt adományozott koszorúmegváltás címén a kistemplomi református egyházzsoltos céljaira. Az összeget köszönettel nyugtázzuk és illetékes helyre juttatjuk.

— Gyógypedagógiai intézetté szervezték át a debreceni kiegészítő iskolát. A kultuszminiszter a debreceni kiegészítő iskolát gyógypedagógiai intézetté szervezte át.

— Megérkeztek a fehér magyar kakasok! Az idei baromfiaképzés során kiutalt fehér magyar kakasok megérkeztek és azok az igénylők által az alapár és kezelési költség előzetes megfizetése ellenében azonnal átveendő és elszállítandók a Debreceni Gazdasági Egyesületből.

— Hargitaváralja jelképes székely község bíróját kéri a képviselőtestület tagjait, hogy a ma esti nagyon fontos megbeszélésekre való tekintettel pontos időben és teljes számban jelenjenek meg.

— A debreceni m. kir. rendőrkapitányság az elkobzott és talált tárgyakat, fegyvereket 1943 november hó 23-án d. e. 9 órákor rendőrségi palota I. em. 68. sz. pénztárhelyiségében nyilvános árverésen elárverezte.

— A Magyar Nők Lapjának minden száma szanciós megjelentést szerez tartalmának kimagasló irodalmi értékével. — Papp Jenő, a lap főszerkesztője élményteljes írásai, szinkritikái mellett a magyar irodalom legjelesebb írói a lap munkatársai. A lap nívós irodalmi tartalmával párhuzamos illusztrációja, kézimunka, háztartás, gyermekügy, kertészet, szépségápolás, hasznos tanácsokat tartalmazó rovatai.

Jelentkezzenek a hadikitüntetettek!

Az a jelmondat, hogy „a sport mindig honvédelem”, nem pusztán jelmondat, hanem meggyőződéses hite a magyar testnevelés legfelsőbb vezetőinek. De még ennél is több: élő valóság, amelyet a példák hosszú sora bizonyít. A harcterek hősei közül, sokan, nagyon sokan a sportban szerzett edzettséggel szálltak szembe eredményesen az ellenséggel. A sportban szerzett gyors áttekintés törhetetlen akaraterő és magabizás, a sportban nyert szívósság és kitartás a sport nevelt regyelem kovácsolta egész emberekké az önvédelmi magyar harc hőseit is.

Az Országos Sport Központ (O. S. K.) a Levente Hírközpont jelentése szerint kimutatást kíván készíteni ezekről a hős magyar katonákról, akik a most folyó világháborúban az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért kitüntetésben részesültek. Arról akar pontos képet

nyerni, hogy a kitüntetett honvédek, altisztek és tisztek mily mértékben foglalkoztak a sporttal, a testneveléssel.

Ezért — addig is, amíg a rendszeres adatgyűjtést megkezdheti, arra kéri a magyar honvédség kitüntetett hőseit, egyszerű levelezőlapon közöljék a következő adatokat az Országos Sport Központtal: A kitüntetett neve és címe, katonai rangja (rendfokozata), a kitüntetés neve, milyen osztályzata volt legelőször, milyen iskolai testnevelésből, milyen sportot űzött, milyen mértékben (igazolva versenyző, nem igazolt versenyző, szórakozásból sportoló). — A fentebb vázolt adatgyűjtéshez a honvédelmi minisztérium hozzájárulását adta. — A levelet az Országos Sport Központ címére (Budapest, V., Alkotmány u. 3.) kell küldeni. „Kitüntetés” jelzéssel (LHK)

Vasárnapi istentiszteletek

Református templomokban missziós vasárnap.

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor dr. Danesházy Sándor, délután 5 órákor dr. Farkas Pál. Kistemplomban 9 órákor Uray Sándor, 11 órákor dr. Ferenczy Károly, délután 5 órákor Kerekes János, Kossuth-utcai templomban 10 órákor Dusicsa Ferenc, délután 5 órákor Barabás Mihály, Károlyi G. téri templomban 9 órákor Kolozsvári Kiss László, délután 4 órákor Rácz Zoltán, Ispolytemplomban 10 órákor Molnár Ferenc, délután 5 órákor Birinyi János. Arpádtéri templomban 10 órákor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órákor Turicska Zoltán, Homokkerti templomban 10 órákor Bánay Zoltán, délután 5 órákor Kovács József. Nyírácsfalvi templomban 10 órákor Sipos Károly, délután 5 órákor Márton Károly. Csapokert templomban 10 órákor Berényi József, délután 3 órákor Balogh József. Kerektelepi templomban 10 órákor Fentős Tibor, délután 3 órákor Bánay Zoltán. Egyetemi templomban 11 órákor dr. Erdős Károly, Augustus-templomban egygyedű 10 órákor Konecz Zoltán. Egyetemi klinikákon egész héten át Szentes László és Konecz Zoltán, Úgyességi fogházban 10 órákor Magyar Bertalan, Tegláskerti áll. iskolában 10 órákor Birinyi János. Teglásvölgyi gyűlésházban 9 órákor Erdei Károly, Wollfka telepi olvasóköriben 10 órákor Kovács József. Városi szegényházban 10 órákor dr. Edei Mihály. Olajútban 3 órákor Szűcs Tibor.

Tanyai istentiszteletek: Pac fél 11 órákor, Mézeshegy délután 3 órákor Molnár Gyula. Pallag 9 órákor Pál Antal. Egyek 9 órákor, Székfű délután 2 órákor és Szovátai út délután 4 órákor vitéz Szabó Endre. Bánk 10 órákor, Dózsegi út délután 2 órákor Udvarhelyi György. Dombos tanya délután 1 órákor Nagy Sándor, Kishégyes 10. Ellep 2 órákor Szathmári Lajos. Haláp 9 órákor, Pipó-hegy 11 órákor és Állóhegy délután 2 órákor László L. Elek. Ebes 10 órákor Molnár Gyula I. Ondód II. Vedres dűlő 9 órákor és Künpálhalma 11 órákor Rápolyi Árpád.

Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban fél 9 órákor Szentes László Károlyi G. téri templomban fél 11 órákor Sulyok Kálmán.

Az egyetemi templomban: November 14-én, vasárnap délelőtt 11 órákor az Egyetem által rendezett igehirdetési sorozat tárgya: „Az adakozás” Igét hirdeti: dr. Erdős Károly egyetemi ny. r. tanár.

A római katolikus templomban: A Szent Anna-utcai plébániatemplomban 6. 7. 8.20. 9 órákor szentmise. Félitizkor nagyzeneművel. — Szentmisék háromnegyed 12 fél 1 órákor.

A Ferences plébánia hírei: Vasárnap reggel 9 órákor a Halápon, 11 órákor pedig a Nagycezerő szentmiséje.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap d. e. 9 órákor egyházi énekóra és exhortáció az ifjúság részére. Tartja Dönsz Tivadar. D. e. 10 órákor és este 5 órákor istentisztelet. Predikál dr. Pass László. — Biblióra minden esütörtökön este 5 órákor a tanácssteremben (Miklós-u. 3. sz.)

Gör. kat. templomban: Reggel háromnegyed 7 órákor csendes szentmise, negyed 8 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamissa, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Hudáky Aladár segédlelkész mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szentmise. Délután fél 4 órákor rózsafüzérrajtatosság, 4 órákor vecsernye és szentségimádás.

— P. Kerkay Jenő S. J. előadást tart a piarista gimnáziumban. Országoshírű előadó tart szombat este hét órákor előadást a Szent László Kör meghívására P. Kerkay Jenő S. J., a KALOT országos elnöke szemléjében. Az előadás címe: „Magyar értelmiség, magyar nép” és a piarista gimnázium dísztermében lesz megtartva. A Szent László Kör elnöksége ezúton hívja meg a régi és új tagokat, az összes egyetemi hallgatókat s minden érdeklődőt.

— A Leventeegyesület ifjúsági körének parancsnoka közli a kör tagjaival, hogy a kör összejövetelei minden szombaton fél 8-kor az Arany János-u. 26. sz. alatti leventeotthonban lesznek. Ma délután a DEI Irodalmi ünnepélyén vehetnek részt a kör tagjai 50 f.-es bejelentéssel. — Gyülekezés negyed 5-kor az egyetem előtt.

— Az angolszász megszálló hatóságok a megszállt olasz területen elrendelték a pougári lakosság tulajdonában lévő írógépek, rádiók és fényképezőgépek lefoglalását.

— Tetőfedőmesterek szakosztályának ülése. A tetőfedőmesterek szakosztálya tegnapi este vitéz Onody János elnökségével ülést tartott, amelyen kiosztották a tagok között a szakosztály részére kiutalt 13.000 darab csepepet.

— A vaselosztó bizottság hírdetménye. Debrecen város vaselosztó bizottsága értesíti az érdekelteket, hogy a f. évi október hónapban szegélyelt keréksín és patkó igénylést kérelmek elbíraltattak. Felhívja a bizottság az igénylőket, hogy a kiutalt szesz- és drótpégyek, valamint a keréksín és löpátkó utalványok az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth-u. 20.) III. emelet 94. sz. szobájában a délelőtti hivatalos órák alatt átvehetők.

Gyászrovat

Dr. Fekete Sándor tart. főhadnagy, kir. törvényszék-bíró 35 éves korában elhunyt. Temetési szertartása vasárnap délután 10 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, onnan Hajdúsámsonba való hazaszállítás után temetése délután 2 órakor lesz az ottani ref. temetőben. Dankó temetkezés.

Marezi István 4 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Magoss Gy.-tér 28. Dankó temetkezés.

Ródi Bihary Zoltán nyug. községi főjegyző 67 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Halálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Gerdenits Márta városi tisztviselő Debrecenben elhunyt. Temetése Nagybányán lesz a református egyház szertartása szerint. Lakás: Nagybánya, Mélysor-utca 1. Szállítását a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Nagy Vilmosné szül. Kálló Karolin 29 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető másodosztályú ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Szepesi-utca 52. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Kálmán Péter életének 63-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3-as terméből a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Lakásunk: Keresztési-utca 76. A temetést Csúrka temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. sz.

Özv. Sipos Sándorné Erdéls Jullánna 55 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz Felsőjózsa-történi szállítás után Rózsa-utca 227. számú házunktól a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a felsőjózsai katolikus temetőbe. A szállítást Csúrka temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. sz.

Anyagelosztás a műszerész szakosztálynál

A debreceni műszerészek szakosztálya Kovács Lajos elnökletével ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy az autószerelők részére 40,5 kg rudacélt, 45 kg vashuzalt, a műszerészek részére 5 kg vashuzalt és 7,5 kg szegyet utaltak ki. Az elnök felhívta a figyelmet arra, hogy a megállapított munkabérek beartását szigorúan ellenőrizték. Követésre ajánlotta a budapesti ipartestület példáját, amely ragaszkodik ahhoz, hogy a munkavállalónak nemcsak a belépéskor, hanem a kilépéskor foglaltosított munkabére is be legyen a munkakönyvébe jegyezve. Az iparfelügyelőség megkívánja, hogy a műhelyekben a munkarend és a minimális órabérek kívül a munkaidő kezdetét és végét feltüntető tábla is ki legyen függesztve. Cszeletrák azokat a műszerészeket, akik kerékpár és bontóalkotások előállításával foglalkoznak, miután ezeknek az iparosoknak gumiféltől külön fognak gondoskodni. Az anyagelosztás végett bizottságot alakítottak s több kisebb ügyet tárgyaltak még le.

A megvadult kandisznó összehasogatta a kondást

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a reggeli órákban Debrecen határában. Tóth András 60 éves kondás, Tátra-utca 4. szám alatti lakos a disznókat őrizte a tanya közelében levő legelőn. Eddig ki nem derített okok miatt a kondában levő kandisznó egyszercsak megvadult, szája tájtékozni kezdett és nekiment Tóth Andrásnak. A kondás menekülni igyekezett. Ez azonban nem sikerült. A kandisznó utólérte, agyarával neki támadt, fethajtotta a magasba, majd mikor leesett a földre, a szerencsétlen ember altestét összevisszahasogatta.

Tóth András a tanyabeliek mentették ki a szinte örjögő kandisznó alól. Beszállították a debreceni sebészeti klinikára. Itt megállapították, hogy combján és altestén mélyen hasított sebeket szenvedett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A választmány felkérésére Vojth Simon elnök továbbra is megmarad a Debrecen és Vidéke Korcsmárosok Ipartársulatának élén

A Debrecen és Vidéke Korcsmárosok Ipartársulatának egyik legutóbbi tagértekezletén Vojth Simon elnök bejelentette, hogy visszavonul az elnöki tisztségtől. Az ipartársulati tagok azonban semmiképpen sem tudták belenyugodni abba, hogy Vojth Simon elhagyja az elnöki széket. Nem pedig azért, mert Vojth Simon évek óta a legnagyobb agilitással dolgozik a kari érdekekért s szép eredményeket is ért el az összesség javára. Így az ő akciója révén jutottak a debreceni korcsmárosok cukor és szappan ellátáshoz, de sokat fáradozott az ármegállapítási és más létfonosságú szakmai ügyekben is. Erthető ezek után, ha a korcsmárosok nagy többsége úgy érezte, hogy nem nélkülözhetik Vojth Simonnak ezt a komoly, odaadó elnöki munkásságát.

Igen nehéz helyzetben vannak a korcsmárosok a miatt is, hogy a használt régi mérőedényeket újakkal pótolni nem tudják. Kérik tehát a Mértékhatóság hivatalt, hogy mindaddig, amíg újabb mérőeszközököz nem juthatnak, ezeket a régi mértékeket is lássa el hiteléssel, mert a mérőeszközök hiánya különben nagy zavart okozna az üzleti életben. Egyben újból megkeresik a kamart, hogy eszközölje ki az új mérőeszközök kintalását.

Több kisebb szakmai ügyet tárgyalt még a választmány, amelynek tagjai közül Román István, Szontandrassy László, Juhász Géza, Széhbelydy Mihály, Kardoss Gábor és Kezdi József jelentek meg az ülésen.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Forgács Bálint fodrász m. Basi-u. 20 — Molnár Róza Homok-u. 12., Mányi Ferenc gyári munkás Fülöp-u. 15. — Bartók Anna u. o. 55/a, Veres Imre Perc-u. 33. — Nagy Jullánna Veréb-u. 23. Házasságok: Borbély Béla ref. s. lelkész — Vajda Erzsébet Monostor-utca 1. Születések: Vámos Sándor máv. fűtő Lágány-u. 19. leány Zsuzsanna, Erdős Gábor gyümölcsárú Lórántffy u. 5. leány Gabriella, Ujvárosi Imre gazd. tanár Kishagyosi-u. 10. fiú Imre, Kovács László szkv. Bőszereményi-u. 17. fiú László, Szilva Gyula post. a főtiszt Széchenyi-u. 94. leány Ilona, Szarvas Miklós kishérlő Ehes 34. leány Ilona, Breznyczi Mihály gyári munkás Csorba-u. 1. leány Éva, Debreceni István kubikos Tavasz-u. 2. leány Katalin, Kis József kishérlő H-hadház leány Zsuzsanna, Kis Imre gyári munkás Perc-u. 14. fiú Imre, Linczer Ignác házaló H-szoboszló leány Éva, Papp Lajos máv. fűtő Balaton-u. 20. leány Iboya, Nagy Antal máv. s. tiszt Lázár u. 22. fiú Miklós és Zoltán. (ikrek), Györi Antal kőműves s. Bátoriu. 25. fiú László, Nagy József máv. géplakatos Csillag-u. 12. leány Ilona, Kerekes Imre fm. B-újárás leány Erzsébet, Kohlman Nánán kereskedő Piac-u. 79. leány Judit, Szabó János gazd. eseléd H-szoboszló leány Mária, Nagy Lajos városi tisztv Erdős L-u. 5. leány Jolán, Molnár Antal máv. vonatkísérő Zsák-u. 26. fiú Imre, Fodor Mihály máv. váltókezelő P-ladány fiú László, Elek János alk. munkás Torockó-u. 57. leány Mária, Deezki Károly könyv. elnök Érnihályfalva fiú Zoltán, Zólyomi Ferenc fm. Tiszacsépa fiú József, Bülgler Sándor kishérlő Piac-u. 12. fiú János, Balabás Géza fm. Tiszacsépa fiú Ferenc, Varvasovszki Vilmos máv. asztalos máv. kolónia III. ép. 29. leány Klára, Hollik Imre máv. fűtő Lányai-u. 26. fiú Imre, Sáfán Ferenc gazd. béres N-hegyes 2. leány Erzsébet, Varga Gyula közs. irnok H-hadház fiú Gyula, Fehérvári Károly ht. őrmester Nagybányán u. 2. leány Éva. — Halottak: Sebeia Lajos rom. kath. Postszentimre, Frózs Lajos ref. 49 éves Borz-u. 11. Székely István ref. 84 éves Huszár G.-u. 59. Kostíák Irén gkth. 9 éves H-hadház, özv. Főrizs Imréné ref. 75 éves H-had-szermény, König Lajos rk. 23 éves Szepes 52., Bihari Zoltán ref. 67 éves Ferencz J.-út 58., Kohn Róza ír. 3 éves H-hadház, Kálmán Péter ref. 63 éves Keresztési-u. 76., Maglata György rk. 1 hónapos Demke, Juhász Sándor ág. h. ev. 2 hónapos Demke, özv. Sipos Sándorné rk. 55 éves Józsa. — Hirdetések: Egy bejáró vagy bentlakó mindenek leány december 1-re felvétetik Timár-u. 50.

SPORT

A DVSC MA UTAZIK EL KISPESTRE

Vasárnap ismét bajnoki mérkőzést játszanak a Nemzeti Bajnokság I. osztályában. A debreceni vasutasok ezúttal Kispesten játszanak bajnoki mérkőzést. A fiatalokkal felkészített Kispest az idén nagy-szerűen rajtolt és tartja formáját, úgyhogy a debreceni együttesnek nagyon jól kell szerepelnie, ha a Sárkány-utcai pontot akar hazahozni. A DVSC játékosai pénteken délután Móré János edző vezetésével könnyű kondíciókban vettek részt és ma utaznak el Kispestre Kántor főtiszt és Móré edző vezetésével. A csapat Nagy I.—Csokay, B. Nagy—Orosz, Nagy II., Zilahy—Szabó, Tisza, Szilágyi, Mester, Sidlek összejátszásban játszik. A DVSC csapatára Szilágyi feljavulásával sokat javult. Reméljük, hogy a középmezőny ezúttal sem marad adós a gólokkal és legalább az egyik bajnoki pontot sikerül hazahozni.

A NB. III. szomszvidéki csoportjában vasárnap szintén befejezik a őszi szezon. A debreceni csapatok közül a DVSC II. Püspökudáiban a PMAV. s. Villanygyár pedig itt-hon az Érnihályfalva ellen játszik. A debreceni mérkőzést a nagyerdő Stadionban játsszák, előtte a Villanygyár—B. Turul amatőr bajnoki mérkőzést játsszák.

BUDAPEST-DEBRECEN VÁROK KÖZÖTTI TONAVIADAL

A Debreceni Torna Egyesület november 21-én az Arany Bika dísztermében rendezte meg Budapest—Debrecen városok közötti férfi vándordíjas tornaviadalt. A városok közötti tornaviadalt évről-évre felváltva Budapest és Debrecenben kerül megrendezésre. Az immár hagyományosá vált városok közötti tornaviadalt első alkalommal a DTE rendezte meg 1937-ben, Debrecenben. Az eddigi viadalkok folyamán Budapest csapatát a Debrecen csapatát a Debrecen sz. kir. város által alapított értékes vándordíjat. Az idei városok közötti tornaviadalt döntő jellegű lesz, mert ha a budapesti tornászok ebben az esztendőben is győzni tudnak, az értékes vándordíjat a budapestiek birtokába jut. Az országos viszonylatban is első helyen álló Budapest—Debrecen városok közötti versenyre mindkét város csapata legjobbjait állítja sorompóba és erősen készülnek hogy a vándordíj mellé megszerezzék az ország legjobb tornász-városát címét. A DTE rendezése már most ezúttal felhívja városunk közönségének figyelmét a tornaviadala és kéri, hogy a várható nagy érdeklődésre való tekintettel lehetőleg előre biztosítsa. Jegyvétel: Ifjú Gyürky Sándor papírkereskedésében, Kossuth-utca 11. sz. alatt, és november 14-én, délelőtt 9—12 óráig az Arany Bika halljában.

HIRDETMEY

Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1943. év IV. évtizedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1943. évi november hó 15-ig fizesse be. A befizetés naponként 8-12 óráig a városi adóperintárban, vagy pedig a 87.958 sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekklaapon a küldemény rendeltetése és a főkönyvi tételszám feltüntetendők. Ugyanakkor figyelmezteti a városi adóhivatal az adózó közönséget arra is, hogy a mulasztók ellen a határidő lejártá után a legszigorúbb végrehajtási eljárást fogja folyamatba tenni. Városi adóhivatal.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MÚSOR

November 13. szombat délután: Idegen asszony. Ocsó filléres hely-árok. November 13. szombat este: Luxemburg grófja. Bériletszűnet.

Könyvesház

Koczka Gyula: ÖRÖK TÖRVÉNYEK A fizika története.

A fizika a közhit szerint a leg-elyontabb tudományok közé tartozik, egyike azoknak a tudományoknak, amelyeket látszólag nagyon nehéz megismertetni a nagyközönséggel. Koczka Gyula könyve a „fizika regénye” bizonyítja, hogy ez a közhit mennyire téves. Erre a „tudományos utazásra” műhatatlanul nagy szükség van a modern embernek, hiszen egész technikai világunk, egész modern életrendezésünk vég-ceredményben a fizika nagy törvény-szerűségein alapszik. „A fizika regé-nye” amely a fizika legújabb ferra-dalmi eredményeit is megismerteti az olvasóval, megnyitja ezeket a szellemi határsorompókat.

Fehér Jenő:

IDOJOS ALLATOK ÉS NÖVÉNYEK

A modern kor esodálatos jellemvonása, hogy az időjárás a mai embert még jobban foglalkoztatja, mint a régi korok embereit. Az idő-jósláshoz ezer meg ezer furesábbnál furesább hiedelem és babona fűz-dik. A néphit különösen nagy elő-szeretettel foglalkozik az időjós álla-tokkal és növényekkel, amelyek ter-mészetes és viselkedése előjele az időváltásnak, a hidegnek, vagy a melegnek, a szélnek, vagy az eső-nek. Fehér Jenő könyve megismer-teti az olvasót az időjós állatok és növények különös, érdekes magatar-tásával, szokásaival, furesasáival. „Az időjós állatok és növények” voltaképpen az állat- és növényvilág regényes természetrajza.

Országos vásárok

November 14. Vasárnap: Fegyver-nék (Szolnok), Felsőbalog (Gömör), Gyoma (Békés), Solt (Pest), Szabadszállás (Pest), Szegvár (Csong-rád), Zenta (Bács), November 15. Hétfő: Bezdán (Bács), Gyöngyös (Heves), Hajdúbüszörmény, Halászi (Győr), Horgos (Bács), Jánosháza (Bács), Jászladány (Szolnok), Kocsér (Pest), Lelesz (Zemplén), Lovaspatona (Veszprém), Mátészalka (Szatmár), Nagyatád (Somogy), Nagyrákos (Vas), Nagyszőlős (Ugo-csa), Nógrád, Pölköske (Zala), Rom-lány (Nógrád), Sárbogárd (Fehér), Solt, Sopron, Szegvár, Szekszárd (Baranya), Szigetvár (Somogy), Tiszaszentimre (Szolnok), Vashidegkút Zenta, November 16. Kedd: Gelej (Borsod), Lőrinci (Nógrád), Sajtút (Fehér), Szamoskassó (Szatmár), Szekszárd, Szigetvár, Zagyvaróna (Nógrád), November 17. Szerda: Bajna (Esztergom), Balmazújváros (Hajdu), Hegyfalva (Vas), Hőgyész (Tolna), Kassa, Kéménd (Eszter-gom), Kiskunhalas (Pest), Órvalla (Komárom), Pered, Sósút (Fehér), Tiszaujváros (Ugocsa), Vértesszőlős (Fehér), November 18. Csütörtök: Alesut (Fehér), Bajna, Cibakháza (Szolnok), Füllek (Nógrád), Hő-gyész, Keszthely (Zala), Kiskunha-las, Naszád (Komárom), Pátka (Fehér), Pered, Ujfehértó (Fehér), Vas-zalcsény, November 19. Péntek: Békés, Csenger (Szatmár), Horánfa (Somogy), Hetény (Komárom), Jolsva (Gömör), Nagyszalonta (B-har), Bádics (Zala), Tasnád (Szi-lágy), November 20. Szombat: Békés, Csurgó (Somogy), Endrői (Békés), Taracköze (Máramaros).

HIRDETMEY MEGÜRESÉDETT VÁROSI MEZOGAZDASÁGI INGATLAN IGÉNYLÉSERE

városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság által megváltási eljárás alá vont és a korábban jutott kímóditása folytán a Debrecen város fele megváltásból származó 18.329/82 hrsz. számú 339 n.öl területű és a Friedlándes Márton-féle megváltásból származó 28.090/9, 28.091/1—2 hr. számú 2 kat. hold területű, valamint a Richter Geodeon-féle megváltásból származó 1 kat. hold 200 n.öl területű mezőgazdasági ingatlan megüresedett. A fenti ingatlanokra igényeket a városi I. fokú közigazgatási hatóság fidszt. 40. számú szobájában (Kosztuth-u. 20. sz. alatt) a hivatalos órák alatt 1943. november hó 15-től december hó 1-ig terjedő időben mindazok bejelenthetik, akiknek ingatlanszerzési képességét az 1943. IV. tc. nem korlátozza, továbbá

akik az 1920. XXXVI. tc. 3. §-a alapján földhöz juttathatók és velük szemben az ugyanezen 3. §-ában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn (magyar állampolgár, gondnok-ság alatt nem áll, politikai jogainak gyakorlása alól reifüggesztve nincs, csőd és kényszerezési eljárás alatt nem áll, katonai szolgálatának eleget tett, az esetleg részére juttatott ingatlan tőle vissza nem vonott, stb.) Az igénylő jelentkezése alkalmával hitel érdemi módon kötelező igazolni saját és családtagjai vagyoni és kereseti viszonyait, ingatlan vagyonát és annak nagyságát, az esetleg korábban juttatott ingatlanának területét és azt, hogy melyik ingatlanrészből váltattott meg. Igazolnival tartozik továbbá azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának 20%-át részére való juttatás esetén egy összegben és készpénzben megfizetni képes és miből, továbbá, hogy 2 évnél régebben esedékessé vált köztartozás terhében nyilvántartva nincsen. Igazolandó végül, a jelentkezés al-

kalmával igénylő katonai kintételese, esetleg rokkantsága és annak foka. Figyelmzetteti a Hatóság az érdekeket, hogy a jelentkezésük csak a fentebb részletezett igazolások után vehető figyelembe.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város törzsméne-séből kancok, kanca, herut és eső-őreszkök, törzsgulyájából, tehén, üsző és bikabőrjűk kerülnek árverés útján eladásra folyó évi november 23-án, kedden a debreceni Baromváltásterem tartandó hetivásáron délelőtti 9 órakor.

Gazdasági tanácsnok.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő **Dr. Nagy Imre Benyovszky** Pal Kladja: **Aiföldi Sajtóvállalat Kft.** Felelős kiadó: **Balogh István.**

Szalacsai Rác Imre regénye:

A KERESZT

A jobbágyok, szolgák csak állottak immár és nézték, hogy a két pap úr mint buzgólkodik lankadatlanul. Verejték-cseppek szállottak ugyan az arcukon, de fáradhatatlanul húrták, vonták a kötelek sorát, míg végül egész hálónvá vált a kereszt környéke. A kötelvonás mellett mindenütt, lépésenként apró cövekkel kerültek a földbe és mire delelőre hágtott a nap, megkezdhetők a mély ásást a jobbágyok. A nyugati végen kezdtek el az ásást egyszerre ötvenen, míg ötven más ott állott, hogy a mély árkokból kiemelt földet tovább lökje a partról. Távolabb nyikorgó kerékű szekerek állingóztak Gábor ispán vezetésével, aki aztán indította a bivalyosokat, hogy rakodjanak a friss földből, mely kezdetben agyagos homok volt.

— Merre vigyük a földet, atyám? — Állott lovával készen Gábor ispán Péter pap úr előtt.
— Egyelőre itt végig, szemben az épülő szentegyházzal tömjetek be minden rést, minden hajlást az úton. Ha az alap kimérésével elkészültünk, úgyis megjelöljük az utca menetét is.

Az első szekerek már indultak is és vitték szemben a keresztrel a homokos földet, hogy előbb-utóbb leszórják a mélyebben fekvő helyekre. Feltöltötték a kottyanokat, egyenesbe hozták a felszint, töltötték a mélyebben fekvő részeket.

— Itt addig ástok, míg én azt nem mondom, hogy elég! — adta a parancsot Péter atya a körakók fejének, aki ott palétkodott az ázó jobbágyok között.

— Csak azt mond meg, pap úr, hány ásonyomról van szó, a többit majd tudom én! — akarta tudományát fitogtatni a körakó, de nyomban lehült, mert Péter atya csak annyit mondott:

— Itt röffel mérjük a mélységet, atyámfia, nem ásonyommal...

A délebed rövid volt, a két bencés atya alig szólott, lát szott, hogy minden gondjuk egy: a megindult építkezés.

— Ha ember kell, csak Gábor ispánnak szólj, pap úr! — mosolygott Dósa.

— Egyelőre elég a meglévő, mert mozogni sem tudnának, ha többen lennének — eszegette a száraz, füstölt sajtot Péter atya, de látszott rajta, hogy fogalma sincs arról mit eszik, mert a teste ugyan itt van, de a lelke kint jár az ásonkál.

Még keresztet vetni is elfelejtett a két munkától ittasult barát, úgy siettek a kert végében ácsoló munkások felé, ahol hatalmas gerendákat csak éppen megcsapkodtak a kéregtől a Váradról hozott ácsokkal vegyest dolgozó helyi barkácsolók.

Dávid, a váradai ácsok mestere állott Péter atya elé és vakargatta az üstökét, amikor mondta:

— Nem tudom, uram, hogyan gondolod azt, hogy a kőnél inkább birja a rothadó oszlop, gerenda a falat!...

— Ezek az oszlopok még mindig meglesznek, amikor a kőveket már régen elpusztította az idő és az ember! — simogatta meg az egyik hatalmas tölgyet Péter atya.

— Hiszen éppen ez az, amit mi fel nem foghatunk észszel, mert eddig mindig köre, égetett téglára rakták errefelé a falat a körakók — tamaskodott Dávid.

— Ezt a módot én a franciák honából hoztam, ott láttam, mint rakták le a roppant alapjait a dómoknak, szentegyházaknak fából, s ezt onnan vették, hogy Károly király és császár, a frankok nagy ura által épített szentegyház alapjait kiásták, ott még csaknem teljes épségben találták meg a lerakott húsharminc rőfnyí gerendákat!...

— Húsz-harminc rőf, hát ugyan bizony ki fogja ezeket a gerendákat olyan mélyre leásni?... — szörnyülködött az ács.

— Ezeket nem kell ásni, atyámfia, ezt le kell bunkózni! — tett pontot a beszédre Péter atya, de olyan gyorsan ment el onnan, hogy időt se engedett a további beszédre, nem kevés megrökönyödésre a mestereknek, váradai ácsoknak.

— Ezt már magam se hiszem — köpte meg a tenyerét Dávid meseter és mérgesen vágta szekercéjét az egyik tester gerenda oldalába, hogy lapos forgácsot messen le onnan.

Nagy volt a mozgás a városban. Mindenki számon tartotta, hogy mennyire jutottak az idegen mesterek, mit mivelnek a pap urak, akik közül egyik legalább mindig ott volt vagy az ásanál, vagy az ácsoknál.

Az idő ugyan bolondozott, de a tavaszt már nem tarthatta vissza semmi.

Egyik reggelre ismét hóval takart be mindent a tél, de a déli nap már felolvasztotta a fehér takarót.

Mire a hivatalos tavasz megérkezett, már jó mélyen jártak az ásóval a földben. Hol esontokat, hol kő és vas, bronz eszközöket vertek fel régi nyugalmukból a jobbágyok és elcsodálkoztak azon, milyen lehetett azoknak az embereknek az élete, akik ide temették magukkal multjukat is.

Március derekán olyan port kavargatott a szél a széles utcán, hogy az emberek nem láttak át a másik oldalra.

Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálcsy tizenöt éves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz, megfigyel. Zöldfa-u. 3. T. 28-72.

Betöltendő állás nőknek

Lapkészítő nőket fitilzetéssel felvesszünk. Ismétkezés a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában Ferenc József út 56.

Hölgyfodrász segédkiasszonyt alkalmazunk a legmagasabb fizetésű osztályba tartozó is. Horogonyi, Szoboszló-u. 4. sz. Telefon 39-51.

Betöltendő állás férfiaknak

Postakiosiskok felvételnél jelentkezhetni Széchenyi u. ca. 34. földszint. Ny 1874

Ügynököket mellékfalalkozásként is alkalmazunk fuvarlevelek összeállításához. Jelentkezési delutáni órákban Monostorpatyi út 88. 249

Koestl, ki számolni tud, üzemi munkát felveszek. Tanító-u. 14. 264

Gyakornokot keresünk. Irásbeli jelentkezés személy adatokkal. Bankgyakornok" jellegre kiadoba. 234

Lapkészítő férfiakat és nőket körzeter lézbesztésnél, jó fizetéssel azonnallalra felvesszünk. Jelentkezni egész nap lehet a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában, Piac-u. 56. szám Vármegyeháza mellett. 981-10-11

Butorozott szoba

Szépen butorozott szoba kiadó. Földi-u. 22. szám. 262

Állást kereső férfiak

Kereskedelmi érettségizett, gyors- és gépjáró, katonaviselt fiatalember elhelyezkedést keres a délelőtti órákra. Cím a kiadóban. 254

Ajánlat

Iskolai kézimunkák, sablonok, előrajzok, árúk főzhető fonállal is beszerelhetők. Pethő kézimunka-, textilüzletében, Szent Anna-u. 10. Kötött, hurokolt árúk készítése.

Pullt elcserelem, hűmel nőstényer, szép példány, vagy eladnám. Erzsébet u. 14. 260

Vatelin szükségletét most szerezzé be Tóth Gábornál, Ferenc József-út 89. 200

Tönkreteszi értékes szönyeget, ha nem használ kölesön porszívógép. — Bérletrendszer, Gramafon, lemezkölcsönzés. — Soltész, Kálvin-tér 2. Telefon: 12-59. 267

Nagyteljesítményű Angora és gyapjúfonó álló rokká kapható. Szeszák Béla műszertárgyosnál. Hajdúböszörmény, Arca: 72 pengő. 247

Sírkövek márkából és természetes mészalak gyűmölcsösök részére. — Píros salak kerti utakra kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fűrdő-u. 2. 554 v. v

Szörme bundákat javítok, biakítok, festek. Vezek eladók. Kövry szőcsimester, püspöki palota I. 31. v. 968

Teherszállógumi, kettő darab 32 x 6 méretű, tárcsával együtt esütőről kőn éjjel a Kassa-ut 32-b. sz. ház előtt vontatás közben leszakadt a keréktengegyről és elvesztett. Megtalálójára adja le jutalom ellenében a Veréb börtönben, Homokkert. 266

Ékszer

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szlecsényi Óra- és ékszerkereskedőnek. Sas-utca 2. 60

Aranyat, ezüstmet, ékszeret napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Kereslet

Oeska vasat, fémot, gépet a legmagasabb áron veszek. Vaskovits, Pacsirta-utca 17. Telefon: 26-94. 937

Golyósprest, közepnagyságú, megvételei keresünk. József kir. hg-u. 18. Nyomda.

Hemesek és részárosok figyelmébe! Csonthullakot a legmagasabb napiáron veszek Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26-94. 936

Lakás- és szobakereslet

Házaspár bútorozott szobát keres konyahasználattal, központban, vagy villamos megállóhoz közel. Ügynököt díjazok. — Cím a kiadóban, 187

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrev Olga gyors- és gépjáró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni allandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény Balvány-u. 1. 495

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít álcson garanciával, évi zedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54 Vidékieknek soronkívül 453

Butor

Minek a tényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac u. 71. sz. 1906

Hintaszék perza takaróval és két virágállvány eladó. Széchenyi-utca 15. 261

Használt bútorokat, irodai berendezést, wert heimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v

Használt ruha

Extrasubbony, középtermű karpaszományosra, alig használt, prima minőségű, eladó. Szabó Kálmán-utca 28. Ugyanott nagyszemu folytonérő málnató kapható. 171

Gazdasági termények

Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák megérkeztek a Körtös-utca 19. sz. alatti lerakalba (Húszárlaktanya mögött). 89

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeke, eszközöket, alkatrészeket bármilyen vesz, eladó, vagy becsértélt viltz Nagy János, Halvan-utca 11. Telefon: 26-19. 1874

Eladó ingóság

Kéjyuku használt gázrezs eladó. Maróthy Gy-u. 21. háztulajdonosnál 166

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. mintézetének körforgogépén. Igazgató: **Somogyi Gábor**